

Školní vzdělávací program
RVP ZV Základní vzdělávání
Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Brána do života
Č.j.: ZS28R283/2020

Identifikační údaje školy

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Brána do života

Verze: 3.

Platnost: od 1. 9. 2020

Název školy:	Základní škola Kralupy nad Vltavou, 28. října 182, okres Mělník, příspěvková organizace
REDIZO:	600047571
IČ:	71010823
Adresa školy:	28. října 182, 27801 Kralupy nad Vltavou
Ředitelka:	Mgr. Ivana Šulová
Hlavní koordinátor:	Tereza Kocourková
Kontakty	
Telefon:	607 769 001, 315 726 359
Email:	zskpy28rijna@centrum.cz
www:	www.zsmikovice.cz
Datová schránka:	tivmnth
Zřizovatel	
Název:	Město Kralupy nad Vltavou
IČ:	00236977
Kontakty	
Adresa:	Palackého náměstí 1, 27801 Kralupy nad Vltavou
Telefon:	315 739 811
Fax:	315 723 479
Email:	mesto@mestokralupy.cz
www:	www.mestokralupy.cz
Datová schránka:	8zzbfvq

1 Charakteristika školy

1.1 Úplnost a velikost školy:

Základní škola Kralupy nad Vltavou, 28. října 182, okres Mělník, příspěvková organizace, sídlí v budově postavené v roce 1910, v okrajové části města Kralupy nad Vltavou – Mikovice. Jedná se o oblast vilové zástavby města. Nedaleko školy se nachází Azylový dům, jehož klienti spádově patří do naší školy.

Škola sdružuje základní školu, školní družinu a školní jídelnu. V současné době je kapacita školy využita ze 70%, celková kapacita školy je 150 žáků. Velikost školy je výhodnou alternativou pro mnohé žáky a jejich rodiče. Pro některé rodiče je především výhodný menší počet žáků ve třídách, stejně tak i menší počet pracovníků školy. Žáci se velmi dobře znají nejen s ostatními spolužáky i z jiných ročníků, ale i se všemi pracovníky, jedná se o školu rodinného typu.

1.2 Vybavení školy:

Budova Základní školy byla vystavěna v roce 1910, v současné době prochází četnými rekonstrukcemi a úpravami. Každá třída má svou kmenovou učebnu. Ve vybraných učebnách jsou nainstalovány interaktivní tabule. Dále má škola odborné pracovny: tělocvična, počítačová učebna a školní knihovna s hernou (v současnosti využíváno i jako kmenové třídy). V prvním patře nachází sborovna se zázemím potřebným pro pedagogický sbor. Ke škole patří školní hřiště a víceúčelová školní zahrada. Přímo ve škole využíváme 3 místnosti pro ŠD i s hygienickým zázemím. Vzdělávání žáků je zabezpečeno odpovídajícími podmínkami dle platných hygienických a bezpečnostních předpisů a norem.

1.3 Pedagogický sbor:

Pedagogický sbor tvoří třídní učitelky jednotlivých tříd, učitelky bez třídnictví a asistentky pedagogů. Provoz školní družiny zabezpečují vychovatelky. Ředitelka školy plní funkci výchovné poradkyně s plnou kvalifikací a zároveň i funkci školní metodičky prevence.

Aprobovanost pedagogických pracovníků se řídí Zákonem o pedagogických pracovnících v aktuálním znění. Jejich odbornost je průběžně zvyšována absolvováním kurzů dalšího vzdělávání určených pro pedagogické pracovníky tak, aby byla zajištěna co nejlepší péče o žáky školy.

1.4 Charakteristika žáků:

Škola je specifická tím, že je jedinou školou ve městě Kralupy nad Vltavou pouze s plně organizovaným prvním stupněm. Školu navštěvují převážně žáci z městské části Mikovice, kde škola sídlí, a Minice, odkud dojíždějící žáci využívají poměrně slušně fungující městskou dopravu. Jedná se o spádové oblasti obce. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je poskytována podpora dle jejich aktuálních potřeb. Z důvodu blízkosti Azylového domu, do školy dochází i žáci ze sociálně znevýhodněného prostředí. K těmto žákům je nutno přistupovat velmi tolerantně a pomoci jim se zařazením do třídních kolektivů.

1.5 Spolupráce školy:

Vzhledem k charakteristice a složení žáků škola pravidelně spolupracuje se sociálními partnery: OSPODem, Policií ČR, městskou policií, s Městským úřadem, se základními školami v okolí, především s ZŠ Kralupy nad Vltavou Generála Klapálka, DDM a MŠ v Kralupech nad Vltavou, s SPC NAUTIS, s PPP Mělník, s PPP Kladno, s PPP Roztoky nad Vltavou, s různými občanskými sdruženími –Charita v Kralupech nad Vltavou, Azylový dům a s různými sponzory.

Spolupráce s rodiči: rodiče mohou školu navštívit kdykoli po vzájemné dohodě s vyučujícími, v době akcí pro veřejnost (výstavy, sportovní a zábavné akce, besídky) a v každém čtvrtletí se pravidelně konají třídní rodičovské schůzky, jak klasické, tak formou tripartity, kde je využito formativní hodnocení všech zúčastněných. Rodiče jsou o výchově a vzdělávání svých dětí i všech různých akcích informováni prostřednictvím učitelek, asistentek, vychovatelek. Dále pomocí internetových stránek školy a webového školního informačního systému – ŠKOLAONLINE.

Úzká spolupráce je navázána se Školskou radou a Sdružením rodičů při ZŠ.

2 Charakteristika ŠVP

Školní vzdělávací program Základní školy je školský dokument, který byl v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Školní vzdělávací program vychází z konkrétních vzdělávacích záměrů školy, zohledňuje potřeby a možnosti žáků, reálné podmínky a možnosti školy a oprávněné požadavky rodičů nebo zákonných zástupců žáků. Má na zřeteli postavení školy v regionu i sociální prostředí, ve kterém bude vzdělávání probíhat.

2.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Na poskytování kvalitního základního vzdělání zaměřeného na utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

Na rozvíjení elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií.

Na rozvíjení vztahu k životnímu prostředí a vedení k pochopení základních principů trvale udržitelného rozvoje (začleňování environmentální výchovy do jednotlivých vzdělávacích oblastí).

Na rozvoj a poskytování vědomostí a praktických dovedností potřebných k uplatnění žáků v praktickém životě, vedení ke zdravému životnímu stylu.

Na osvojování co nejvíce poznatků a dovedností potřebných pro další vzdělávání.

Na rozvoj psychických a fyzických schopností potřebných pro uplatnění v pracovních činnostech.

Na estetickou výchovu jako prostředek pochopení hodnoty vzdělání a rozvoje osobnosti, rozšířeného vnímání světa v průběhu povinné školní docházky.

Na úspěšné zapojení žáků do společnosti, vést ke kladnému a přátelskému vztahu k druhým lidem a k sobě samému, k úctě k životu, ke kultivovanému společenskému chování s důrazem na rozvoj komunikačních dovedností.

Budeme podporovat a našimi prioritami bude:

Diferencovaným a individuálním přístupem k žákům všestranně rozvíjet osobnost každého jedince.

Interkulturní výchovou připravovat žáky na život v multikulturní společnosti a vybavit je potřebnými kompetencemi.

Našimi prioritami bude:

Společné zapojení školy, učitelek, rodičů a žáků i jejich absolventů do veřejného života.

Integrace a inkluze všech žáků ZŠ a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Odstraňování předsudků a odmítavých postojů většinové společnosti k sociálně a kulturně vyloučeným komunitám.

2.2 Výchovné a vzdělávací strategie

V počátečním období je hlavním úkolem adaptace žáků na nové prostředí, nový styl práce a upevňování základních hygienických návyků a vytváření sociálních návyků. Uplatňovat individuální přístup, respektovat možnosti a zvláštnosti žáků a pozitivně hodnotit každý pokrok v rozvoji jejich osobnosti. Vést žáky k určité míře odpovědnosti za výsledky školní práce a za jejich vlastní chování a jednání. Stimulovat žáky k pozitivnímu vztahu k učení a k získávání nových poznatků. Základní vzdělávání zaměřit na získávání vědomostí, rozvíjení dovedností a návyků, které žáci mohou využít ke zvýšení kvality osobního života včetně profesního uplatnění. Důraz je kladen na vytváření praktických a sociálních dovedností a za podpory speciálně vzdělávacích metod dosáhnout co nejvyšší možné úrovně osobnostních kvalit. Pro vzdělávání vytvořit optimální podmínky, které vyžadují především přátelskou atmosféru a takové klima školy, aby žáci školu rádi navštěvovali, nebáli se případných neúspěchů a v rámci svých možností dosáhli základního vzdělání.

- učitelé zadávají žákům takové úkoly, které řeší ve skupinách, jejich výsledky pak prezentují ostatním
- učitelé periodicky požadují po žácích zpracování rozsáhlejší samostatné práce, žáci si volí témata jim blízká, používají při tom více zdrojů, které konfrontují, výstupy své práce prezentují (úměrně k věku žáka) i s využitím IT technologií ostatním
- učitelé při hodnocení žákovských prací využívají sebehodnocení žáků
- učitelé zařazují do výuky diskuzi, žáci si zformulují poznatky k danému tématu, vyhodnocují její výsledky a formulují srozumitelné závěry
- učitelé žáky zapojují do výkladu a organizace hodin, s jeho pomocí si žáci připravují zajímavým způsobem své příspěvky, které prezentují svým spolužákům
- učitelé žáky učí interpretovat texty, trénují s nimi typové úlohy zaměřené na porozumění probíraného tématu, žáci sami připravují takové úlohy pro své spolužáky
- učitelé do výuky zapojují didaktické hry, využívají podstatu těchto her i pro tvorbu větších projektů

2.2.1 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

U takovýchto žáků zajišťuje škola podmínky vzdělávání formou speciálních postupů a podpůrných opatření s využitím speciálních metod, forem a prostředků vzdělávání, kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek, speciálních učebnic a didaktických materiálů. Pro žáky zajišťujeme třídní učitelce asistentku pedagoga. Po odborné stránce budeme spolupracovat s příslušnými Speciálně pedagogickými centry a Pedagogicko-psychologickými poradnami, Národním ústavem pro vzdělávání, kde budeme konzultovat individuální plány pro jednotlivé žáky, metody a formy práce. Třídní učitelky a jejich asistentky těchto žáků se budou průběžně vzdělávat ve speciálních kurzech v rámci Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP nebo individualizace výuky a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od 2. stupně podkladem pro tvorbu IVP. IVP je možné zpracovávat jen na doporučení ŠPZ dle vyhlášky č. 27/2016 Sb., v platném znění, jedná se o doporučení podpůrných opatření. V rámci podpůrných opatření lze upravit očekávané výstupy i vzdělávací obsah. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními je dle ŠPZ zařazována na doporučení Pedagogická intervence nebo výuka Předmětů speciálně pedagogické péče.

2.2.2 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Do této skupiny patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného od prostředí, v němž vyrůstají žáci pocházející z majoritní populace. Jsou to žáci z různých, u nás již déle žijících menšin, nebo žáci přicházející k nám v rámci migrace. Žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením jsou častěji ohroženi sociálně patologickými jevy. Proto je nezbytné všem těmto žákům věnovat specifickou péči v rozsahu, který je třeba. Dlouhodobým cílem školy je integrace žáků z odlišného kulturního a sociálně znevýhodňujícího prostředí, ochrana jejich minoritní kultury a podpora jejich úspěšnosti v majoritní společnosti.

Podmínky vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním:

- zajistit individuální nebo skupinovou péči, využívat specifické učebnice a materiály, využívat pomoc asistentky pedagoga, volit odpovídající metody a formy práce, pravidelně komunikovat na úrovni všech subjektů zapojených do výchovně-vzdělávacího procesu a poskytovat zpětnou vazbu , spolupracovat s psychologem, speciálním pedagogem – etopedem, sociálním pracovníkem, případně s dalšími odborníky.

Pro úspěšné vzdělávání žáků z kulturně odlišného a mnohdy i sociálně znevýhodňujícího prostředí je nejdůležitějším činitelem především učitelka, která své žáky i jejich rodinné prostředí dobře zná, dovede volit vhodné přístupy a vytvářet ve třídě i ve škole příznivé klima.

Škola využívá výukové postupy vhodné pro rozmanité učební styly žáků a různé způsoby organizace výuky, plánuje výuku tak, aby vycházela ze zájmů, zkušeností a potřeb žáků různých kultur, etnik a sociálního prostředí.

2.2.3 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Zařazení problematiky výchovy a vzdělávání nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelek náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, neboť tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je nutno reagovat. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků by měl způsob výuky žáků vycházet důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciaci.

Možné úpravy způsobů výuky mimořádně nadaných žáků:

- individuální vzdělávací plány, doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů, zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů, vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech, občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka, účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky. IVP škola zpracovává vždy na základě doporučení ŠPZ.

2.3 Rozvoj klíčových kompetencí u žáků

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti a aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Jsou vymezeny na úrovni školy a formulovány ke každé klíčové kompetenci jako společný postup, kterým chtějí učitelky dovést žáky k utváření klíčových kompetencí.

2.3.1 Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.

Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací, kritickému myšlení. Žáky vedeme k sebehodnocení. Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch. Žáky vedeme ke spolupráci při organizování některých mimoškolních akcí (sportovní hry, soutěže, turnaje apod.). Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady,

podněcujeme jejich tvořivost. Žáci se zúčastňují sportovních a jiných soutěží, turnajů a olympiád. Formou vytváření vhodných situací, se snažíme u žáků probudit radost z učení a motivovat je tak pro další sebevzdělávání.

- Uplatňujeme individuální přístup a vedeme žáky k využívání vhodných výukových metod využitím různých specifických pomůcek.
- Využíváme různé názorné ukázky, hry a soutěže. Vedeme žáky k samostatné práci s učebnicí, učebními materiály a pomůckami.
- Zadáváme žákům úlohy vycházející v co největší míře z praxe.
- Vedeme žáky k uvědomování si významu vzdělávání s cílem získání co nejvyššího vzdělání v kontextu s pracovním uplatněním.
- Vedeme žáky k pochopení obecně užívaných termínů, znaků a symbolů.

2.3.2 **Kompetence k řešení problému** – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému a své řešení dokázali obhájit. Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Žáci se postupně zdokonalují v práci s informacemi z různých zdrojů (ústních, tištěných, mediálních a elektronických, včetně internetu). Učí se informace vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat. Žáci jsou úměrně věku vedeni k používání internetu. Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží a motivačních her. Starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky. Děti vedeme k aktivnímu zapojení do všech fází činnosti (plánování, příprava, realizace, hodnocení).

- Vedeme žáky k vnímání rozpoznávání problémů a hledání nejvhodnějšího způsobu řešení.
- Vedeme žáky k samostatnému řešení běžných životních situací přiměřeně k jejich možnostem a věku.
- Vedeme žáky k analýze svých rozhodnutí, hledání důsledků a zodpovědnosti.
- Posilujeme zdravé sebevědomí žáků povzbuzováním a kladným hodnocením.
- Vedeme žáky k posouzení problémů a k dovednosti vyřešit je samostatně či za pomoci druhých osob a v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby vyhledat pomoc.

2.3.3 **Kompetence komunikativní** – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci.

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učitelkami a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky argumentovat a vhodnou formou obhajovat svůj vlastní názor a zároveň poslouchat a respektovat názor jiných. Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování. Podporujeme komunikaci s jinými školami (spolupráce s dalšími školami – základními, mateřskými).

- Učíme žáky formulovat otázky, vést dialog, adekvátně prezentovat svůj názor. Vedeme žáky k souvislému vyjadřování.
- Vedeme žáky k dovednosti naslouchání, k práci s textem, učíme je číst s porozuměním, rozvíjíme dovednost porozumět obrazovému materiálu.
- Vedeme žáky v rámci jejich individuálních možností a věku ke kultivovanému písemnému i mluvenému projevu.
- Vedeme žáky k dodržování základních principů komunikace a ke správnému používání technických komunikačních prostředků.
- Vedeme žáky k odstraňování negativních projevů v komunikaci mezi žáky i ke svému okolí.

2.3.4 **Kompetence sociální a personální** – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých.

Do procesu vzdělávání zařazujeme formy skupinové a týmové práce žáků a podporujeme vzájemnou pomoc při učení. Sociální kompetence rozvíjíme na praktických cvičeních a úkolech. Usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídát role ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky.

- Vedeme žáky k uvědomění si a osvojení si základních mravních hodnot v rodině i ve společnosti.
- Vedeme žáky k rozpoznání nevhodného a rizikového chování a uvědomění si možných důsledků.
- Vedeme žáky k udržení vztahů s vrstevníky, k respektování druhých lidí a ke snaze o upevnění dobrých mezilidských vztahů.
- Rozvíjíme a posilujeme sociální chování a sebeovládání, poukazujeme na potřeby starých, nemocných a postižených lidí.
- Vedeme žáky k uvědomění si nebezpečí možného psychického a fyzického zneužívání vlastní osoby.

2.3.5 **Kompetence občanské** – vychovávat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti.

V třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování. Školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách. Ve škole jsou respektovány individuální rozdíly žáků (národnostní, kulturní). Je kladen důraz na environmentální a ekologickou výchovu. Žáky vedeme k třídění odpadů (především při školních a mimoškolních akcích). Podporujeme zodpovědný přístup k přírodě, životnímu prostředí a zdravému životnímu stylu. Žáky vedeme k poznávání kultury jiných národů.

- Vedeme žáky k respektování společenských norem a pravidel soužití.
- Vedeme žáky k pochopení nebezpečí rasismu a xenofobie.
- Vedeme žáky k ochraně svého zdraví a k uvědomění si významu zdravého životního stylu.

- Vedeme žáky k ochraně životního prostředí.
- Vedeme žáky k efektivnímu řešení krizových situací.

2.3.6 Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci.

Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení v rámci vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Vycházíme z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejích rozmanitých podobách (pěstitelské práce, údržba školního areálu apod.).

Žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci. Výuku doplňujeme o praktické exkurze.

- Vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků a postupů a k dodržování pravidel bezpečnosti práce.
- Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí a společenských hodnot.
- Vytváříme vhodné pracovní prostředí pro udržení koncentrace žáka na pracovní výkon a jeho dokončení.
- Vedeme žáky k sebehodnocení při pracovních činnostech a k reálnému hodnocení práce ostatních.
- Vedeme žáky k vytváření si představ o pracovních činnostech běžných profesí a možnostech svého budoucího uplatnění.
- Podněcujeme u žáků smysluplné využití volného času.

Nabídkou zájmových útvarů pomáháme žákům rozvíjet jejich schopnosti a dovednosti a objevovat tak možnosti své budoucí profesní orientace.

2.4 Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopností poznávání	Čj				
Sebepoznání a sebepojetí	PRV				
Seberegulace a sebeorganizace	PRV				
Psychohygiena	Čj				
Kreativita	INF				
Poznávání lidí	Aj				
Mezilidské vztahy	PRV				
Komunikace	Čj		Čj		
Kooperace a kompetice	INF				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	VI				
Hodnoty, postoje, praktická etika	VI				
Multikulturní výchova	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

Kulturní difference	PRV
Lidské vztahy	PRV
Etnický původ	ČJ
Multikulturalita	AJ
Princip sociálního smíru a solidarity	VI

Environmentální výchova	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy					Př
Základní podmínky života				VI	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			PRV		
Vztah člověka k prostředí	PRV				
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá					VI, Aj
Objevujeme Evropu a svět					VI

Jsme Evropané					Vl
---------------	--	--	--	--	----

Výchova demokratického občana	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola	PRV				
Občan, občanská společnost a stát					Vl
Formy participace občanů v politickém životě				Vl	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					Vl

Mediální výchova	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj				
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	INF				
Stavba mediálních sdělení	Čj				
Vnímání autora mediálních sdělení	Čj				
Fungování a vliv médií ve společnosti	INF				
Tvorba mediálních sdělení	Čj				
Práce v realizačním týmu	INF				

Začlenění průřezových témat do jednotlivých předmětů a ročníku je uvedeno v tabulkách učebních osnov.

3 Učební plán

3.1 Ročníkový učební plán

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník					min.čas. dotace	dispon. časová dotace	celkem
		1.	2.	3.	4.	5.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9 6 + 3	10 8 + 2	8 7 + 1	7 6 + 1	7 6 + 1	33	+8	41
	Anglický	-	-	3	3	3	9	-	9

	jazyk								
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5 4 + 1	5 4 + 1	5 4 + 1	5 4 + 1	20	+ 4	24
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	-	1	1	-	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3 2 + 1	-	-	6	+ 1	7
	Přírodověda	-	-	-	2	2 1+1	3	+1	4
	Vlastivěda	-	-	-	2 1+1	2	3	+1	4
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	-	5
	Výtvarná výchova	1	1	2 1 + 1	2	2	7	+ 1	8
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	-	5

Disponibilní časová dotace	3	3	4	3	3	-	-	-
Celková týdenní dotace	20	22	25	25	26	102	+	16 118

Poznámky k zařazení vyučovacích předmětů do učebního plánu 1. – 5. ročník

➤ **Český jazyk**

- vyučovací předmět je zařazen povinně do všech ročníků
- v 1. ročníku jsou přidány 3 disponibilní hodiny,
- ve 2. ročníku jsou přidány 2 disponibilní hodiny
- ve 3. ročníku je přidána 1 disponibilní hodina,
- ve 4. ročníku je přidána 1 disponibilní hodina,
- v 5. ročníku je přidána 1 disponibilní hodina,

➤ **Cizí jazyk – Anglický jazyk**

- předmět s časovou dotací 3 hodiny týdně je zařazen od 3. ročníku

➤ **Matematika**

- předmět je zařazen do všech ročníků
- od 2. ročníku je využito navýšení o 1 disponibilní hodinu

➤ **Informatika**

- v 5. ročníku je zařazen jako samostatný vyučovací předmět

➤ **Prvouka**

- realizuje se v 1. – 3. ročníku, ve 3. ročníku přibývá ke 2 hodinám 1 disponibilní

➤ **Přírodověda**

- je vyučována ve 4. a 5. ročníku po 2 hodinách týdně, tzn. V 5. ročníku je přidána 1 disponibilní hodina

➤ **Vlastivěda**

- je též vyučována ve 4. a 5. ročníku po 2 hodinách, zde byla v 4. ročníku přidána 1 disponibilní hodina
- **Hudební výchova**
 - realizuje se s dotací 1 hodiny ve všech ročnících
- **Výtvarná výchova**
 - je vyučována v 1. – 2. ročníku po 1 hodině, ve 3. – 5. ročníku po 2 hodinách týdně, ve 3. ročníku byla přidána 1 disponibilní hodina
- **Tělesná výchova**
 - je zařazena do všech ročníků, její týdenní časová dotace je 2 vyučovací hodiny
 - výchova ke zdraví je realizována zejména v tělesné výchově, prvouce a přírodovědě, není samostatným vyučovacím předmětem
 - v 1. a 2. ročníku je zařazen plavecký výcvik; nekoná se pouze v případě, kdy je plavecký bazén z technických důvodů uzavřen, či plavecká škola nevyučuje
- **Praktické činnosti**
 - Vyučuje se po 1 hodině týdně v 1. – 5. ročníku

Při počtu žáků 24 a více se třída dělí na 2 skupiny při výuce Aj. Při nízkém počtu žáků ve třídách lze pro hodiny výchov třídy spojovat..

3.2 Přehled využití týdnů

Ve všech ročnících je učivo využito 40 týdnů.

Poznámky: Škola nenabízí volitelné předměty, disponibilní hodiny jsou využity k rozšíření výuky předmětů: Český jazyk, Matematika, Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda, Výtvarná výchova

4 Učební osnovy

4.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám

sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama. V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrozličnějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např.

dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a

prožitků, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život. Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené jako doplňující obor vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2:

Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu,

bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnaléhavějších potřeb.

Úroveň A1:

Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

4.1.1 Český jazyk

Charakteristika předmětu

Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznání.

Předmět je utvořen ze vzdělávací oblasti JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE ze vzdělávacího oboru ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.

Český jazyk přináší poznatky o jazyce mateřském, jeho slovní zásobě a jejím obohacování, skladbě, gramatice. V literární výchově seznamuje žáky s literárními styly, působením literárního díla na čtenáře a kultivuje jejich myšlení a názory. Ve slohovém výcviku jsou žáci vedeni k vyjadřování svých postojů a názorů v různých stylech slohových útvarů.

Vzdělávací obsah vzdělávacího předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek prolíná.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti.

Vyučovací předmět český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět. Hodiny probíhají v běžných učebnách, jsou doplňovány o činnosti na PC a interaktivní tabuli, obohaceny různými formami her procvičujících požadované dovednosti. Jako nástavba literárních činností probíhá část výuky také v prostorách knihovny (školní i městské) a je také obohacena o prvky dramatické výchovy a čtenářských dílen

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk je zaměřeno na:

- rozvoj kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření vlastních pocitů, vztahů
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa
- orientaci při vnímání sebe sama
- rozlišení různých druhů psaných i mluvených jazykových projevů
- kvalifikování záměru autora
- ideu díla
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací práci se slovníkem, s encyklopediemi, s internetem

Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

1. ročník

Český jazyk (ČJ)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
Komunikační a slohová výchova	* Čtení: praktické čtení – technika čtení (písmena tiskací, psací, velká, malá; slabiky otevřené, zavřené a slova z nich složená; slova s dvojhláskou – au, ou, eu; slova s předložkami; slova se dvěma souhláskami na začátku a uprostřed; víceslabičná slova, hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací	✓ plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti		
	* Naslouchání: praktické naslouchání – zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem, věcné- pozorné, soustředěné, aktivní	✓ porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ✓ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev		➤ PRV 1. ročník

	* Mluvený projev- techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), komunikační žánry (představení, pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vypravování)	✓ pečlivě vyslovuje ✓ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeč		➤ <i>Aj 4. ročník</i>
	* základní komunikační pravidla (oslovení, dialog - zahájení a ukončení)	✓ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru		
	* Písemný projev: základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), uvolňovací cviky, prvky psacích písmen (čáry, oblouky, zátrhy, ovály, klíčky, vlnovky), písmo tiskací a psací, opis a přepis písmen, slabik, slov, vět, diakritická znaménka, diktáty slov	✓ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ✓ píše správné tvary písmen a číslic		
Jazyková výchova	* Zvuková stránka jazyka: sluchové rozlišení hlásek, analýza a syntéza slabik, slov, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, délka samohlásek, modulace souvislé řeč - tempo, intonace, přízvuk	✓ člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	<i>OSV - Rozvoj schopností poznávání</i>	
	* Slovní zásoba a tvoření slov: rozšiřování slovní zásoby, význam slov	✓ porovnává významy slov		➤ <i>M 1. ročník</i>
	* Tvarosloví: tvary slov v mluveném projevu, slova a pojmy, význam slov			➤ <i>Tv 1. ročník</i>
	* Skladba: počet a pořadí slov ve větě	✓ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen		
	* Pravopis: lexikální -slova s di, ti, ni, dy, ty, ny, slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, velká písmena ve			

	vlastních jménech			
	* syntaktický -interpunkční znaménka, velká písmena na začátku věty	✓ odůvodňuje a píše velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování		
Literární výchova	* Poslech literárních textů: poslech pohádek a krátkých povídek s dětským nebo zvířecím hrdinou			
	* Zážitkové čtení a naslouchání	✓ vyjadřuje své pocity z přečteného textu		
	* Tvořivé činnosti s literárním textem: dramatizace, přednes vhodných literárních textů, vlastní výtvarný doprovod, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu	✓ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku		
	* Základní literární pojmy: literární druhy a žánry- rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, kniha, časopis, spisovatel, ilustrace			➤ Vv 1. ročník

2. ročník

Český jazyk (ČJ)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
-------	-------------	--------	----------------	-----

Komunik ační a slohová výchova	* Čtení: praktické čtení (technika čtení, pozorné čtení, plynulé), plynulé čtení jednoduchých vět, užívání správného slovního přízvuku, přirozená intonace, hlasité a tiché čtení	✓ plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti		➤ M 2. ročník
	* Naslouchání: praktické naslouchání – vyjádření kontaktu s partnerem, zdvořilé; věcné naslouchání (pozorné, soustředěné aktivní-zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	✓ porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti		➤ Vv 2. ročník
	* Mluvený projev: prohlubování základů techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) komunikační žánry-oslovení, pozdrav, poděkování, prosba, omluva, vypravování	✓ pečlivě vyslovuje ✓ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ✓ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ✓ pečlivě vyslovuje ✓ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru		➤ Hv 2. ročník
	* Písemný projev: technika psaní (úhledný, čitelný, přehledný písemný projev) velká tiskací písmena, číslice, psací písmena podle tvarových skupin, spojování písmen vratným tahem, diakritická znaménka, opis, přepis	✓ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ✓ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky		➤ INF 5. ročník
	* formální úprava textu – nadpis, odstavec, žánry písemného projevu – adresa, pozdrav z prázdnin, dopis	✓ píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení		

Jazyková výchova	* Zvuková stránka jazyka: výslovnost samohlásek, souhlásek, dvojhlásek, souhlásky znělé a neznělé na konci a uvnitř slov, slabikotvorné souhlásky R, L, význam slabik pro dělení slov	✓ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky		
	* Slovní zásoba a tvoření slov: slova a pojmy, význam slov, slovo souřadné, nadřazené, podřazené, pořádek slov ve větě, slovo, slabika, hláska, písmeno, abeceda, rozdělení hlásek	✓ porovnává významy slov, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená		➤ <i>Aj 3. ročník</i>
	* Tvarosloví: : slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky, spojky, tvary slov	✓ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc		
	* Skladba: věta jednoduchá, souvětí, spojky a spojovací výrazy, druhy vět podle postoje mluvčího, pořadí vět v textu	✓ spojuje věty do jednodušších souvětí ✓ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího	OSV - Komunikace	➤ <i>Hv 1. ročník</i>
	* Pravopis: lexikální- psaní i/y – měkké a tvrdé souhlásky, psaní dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ú, ů, psaní vlastních jmen osob, zvířat a místních jmen	✓ odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování		
Literární výchova	* Poslech literárních textů: soustředěnost při naslouchání			
	* Zážitkové čtení a naslouchání: vyjádření pocitů ze slyšeného textu	✓ vyjadřuje své pocity z přečteného textu		
	* Tvořivé činnosti s literárním textem: plynulé čtení jednoduchých textů a volná reprodukce přečteného nebo	✓ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností		

	slyšeného textu, řešení hádanek a slovních hříček, dramatizace literárních textů, ilustrace ke čtenému textu, individuální četba, školní četba na pokračování	✓ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ✓ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností		
	* Základní literární pojmy: literární druhy a žánry- poezie a lidová tvořivost (báseň, verš, rým, rytmus, přízvuk, přednes), pohádka a povídka (vypravěč, příběh, děj), divadlo (jeviště, herec, loutky, maňásky), výtvarný doprovod (ilustrace, ilustrátor)	✓ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění		➤ <i>PRV 2. ročník</i>

3. Ročník

Český jazyk (ČJ)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
Komunikační a slohová výchova	* Čtení: plynulé čtení a členění textů, čtení tiché, hlasité, skupinové, znalost orientačních prvků v textu, věcné čtení (čtení jako zdroj informací- práce se slovníkem, encyklopedií)	✓ plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti		
	* Naslouchání: porozumění čtenému textu, věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní-zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	✓ porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti		➤ <i>Vv 3. ročník</i>
	* Mluvený projev: vyjadřování závislé	✓ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený	MDV-Vnímání autora	

	na komunikační situaci, komunikační žánry- vypravování, popis, vzkaz, prosba, volba vhodných jazykových prostředků, využití a tvorba jednoduché osnovy, rozhovor, беседа základní komunikační pravidla-oslovení, pozdrav, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, dialog na základě obrazového materiálu mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	projev ✓ pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ✓ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ✓ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ✓ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh ✓ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ✓ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	<i>mediálních sdělení</i>	
	* Písemný projev: tvary písmen velké, malé, psací, tiskací abecedy, tvary arabských a římských číslic, úprava zápisu a jeho kontrola, opis a přepis slov, vět, krátkých textů, diktát, velká písmena u vlastních jmen formální úprava textu, žánry písemného projevu - adresa, blahopřání, popis, vypravování, psaní dopisu, pozvánka, jednoduchý tiskopis	✓ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ✓ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev ✓ píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení		➤ M 1. ročník ➤ M 5. ročník
Jazyková výchova	* Zvuková stránka jazyka: slabika, hláska, písmeno, rozlišení hlásky a slabiky, určení počtu slabik, znělé/neznělé hlásky, rozlišení hlásky a písmene	✓ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky		

	* Slovní zásoba a tvoření slov: význam slova – slova nadřazená, podřazená, souřadná, synonyma, antonyma, stavba slova-kořen slova, předpona, přípona, významové okruhy slov, příbuzná slova	✓ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná ✓ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost		
	* Tvarosloví: slovní druhy, tvary slov-podstatná jména - určení pádu, čísla, rodu, pádové otázky, slovesa, určení osoby, čísla, času, časování sloves v čase přítomném, minulém, budoucím, přídavná jména	✓ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ✓ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves		
	* Skladba: rozlišení věty a souvětí, spojovací výrazy; čárky, grafický zápis, stavba věty jednoduché, stavba souvětí, druhy vět podle postoje mluvčího	✓ spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ✓ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky		
	* Pravopis:: lexikální - vyjmenovaná slova po obojetných souhláskách – B, L, M, P, S, V, Z	✓ odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování		
	* Pravopis: morfologický-podstatná jména-			
Literární výchova	* Poslech literárních textů: poslech pohádky, pověsti, básně,		<i>MV- Etnický původ</i>	

	* Zážitkové čtení a naslouchání: vyjádření pocitů z přečteného textu	✓ vyjadřuje své pocity z přečteného textu		
	* Tvořivé činnosti s literárním textem: dramatizace, volná reprodukce slyšeného nebo přečteného textu, recitace, vlastní četba, frázování a tempo v poezii	✓ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ✓ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností		
	* Základní literární pojmy: próza, báseň-rozdíly, pohádka-znaky, odlišení pohádky od ostatních žánrů	✓ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění		

4. ročník

Český jazyk (ČJ)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
Komunikační a slohová výchova	* Čtení: praktické čtení -výrazné hlasité čtení, tiché čtení s porozuměním, plynulé čtení delších celků, znalost orientačních prvků v textu věcné čtení- čtení vyhledávací, klíčová slova, plynulé čtení delších celků	✓ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ✓ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává		
	* Naslouchání: praktické i věcné, zaznamenat slyšené a reagovat otázkami	✓ reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta		
	* Mluvený projev: vypravování, vyprávění jednoduchých textů, dialog na základě obrazového	✓ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ✓ vede správně dialog, telefonický		➤ Vv 4. ročník

	materiálu základní komunikační pravidla-telefonický rozhovor, vyprávění podle obrázkové osnovy	rozhovor ✓ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru		
	* Písemný projev: blahopřání, e-mail, SMS, pozvánka, adresa, dopis, popis, jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování	✓ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry		➤ INF 5. ročník
Jazyková výchova	* Zvuková stránka jazyka: slovo, slabika, hláska			
	* Slovní zásoba a tvoření slov: nauka o slově, význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, homonyma, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená, stavba slov, kořen, předpona, přípona, koncovka, předpony od, nad, pod, před a tvarově stejné předložky, předpony vz, roz, bez a předložka bez	✓ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu ✓ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou ✓ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary		➤ M 1. ročník
	* Tvarosloví: slovní druhy, slova ohebná a neohebná, podstatná jména (koncovky podstatných jmen), vzory rodu mužského, ženského a středního, slovesa, infinitiv, slovesa zvrtná, jednoduché a složené tvary sloves, časování sloves (čas minulý, přítomný, budoucí)	✓ určuje slovní druhy plnovýznamových slov		
	* Skladba: stavba věty jednoduché, podmět a přísudek, souvětí	✓ odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnil větu jednoduchou v souvětí		

	* Pravopis: lexikální- vyjmenovaná slova, slova příbuzná, vlastní jména, základy morfologického – koncovky podstatných jmen, koncovky sloves), základy syntaktického pravopisu (shoda přísudku s holým podmětem), diktát	✓ píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách ✓ užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje ✓ vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty ✓ zvládá základní příklady syntaktického pravopisu		
Literární výchova	* Poslech literárních textů: poslech pohádky, povídky, básně, pověsti			
	* Zážitkové čtení a naslouchání: čtení úryvků z knih, vlastní četba -vyjádření dojmů z četby	✓ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	OSV-Pschohygiena	
	* Tvořivé činnosti s literárním textem: volná reprodukce slyšeného nebo přečteného textu, přednes vhodných literárních textů, dramatizace, vlastní ilustrace k přečtenému textu	✓ volně reprodukuje text podle svých schopností	OSV-Komunikace	➤ Vv 4. ročník
	* Základní literární pojmy: poezie (báseň, verš, rým, přízvuk), próza (povídka, pověst, bajka), pohádka lidová a umělá, divadelní představení (režisér), ilustrace knihy, ilustrátor	✓ rozlišuje různé typy uměleckých textů ✓ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy		

5. ročník

Český jazyk (ČJ)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
Komunik ační a slohová výchova	* Čtení: výrazné hlasité čtení uměleckých a naučných textů, tiché čtení s porozuměním, reprodukce jednoduchých textů, věcné čtení- klíčová slova, práce se slovníky, encyklopediemi, katalogy, čtení jako zdroj informací - práce s internetem, přímá řeč, nepřímá řeč	✓ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ✓ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ✓ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení		➤ INF 5. ročník
	* Naslouchání: praktické i věcné, zaznamenat slyšené a reagovat otázkami	✓ reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta		
	* Mluvený projev: vypravování, popis (předmětu, děje, pracovního postupu), dialog, telefonický rozhovor, spisovná a nespisovná výslovnost v různých komunikačních situacích	✓ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ✓ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ✓ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace		➤ PŘ 4. ročník

	* Písemný projev: dopis, blahopřání, SMS, zpráva, vzkaz, oznámení, inzerát, pozvánka, tiskopisy – přihláška, dotazník, podací lístek, reklamní sdělení, osnova vyprávění	✓ rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě ✓ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ✓ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	<i>MDV- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i> <i>MDV- Stavba mediálních sdělení</i>	➤ Aj 5. ročník ➤ Vv 5. ročník
Jazyková výchova	* Slovní zásoba a tvoření slov: slova jednoznačná a mnohoznačná, homonyma, antonyma, synonyma, slova citově zabarvená, stavba slova – kořen, předpony, přípony, koncovky, odvozování a skládání slov, slovtvorný základ, spisovné a nespisovné tvary slov	✓ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ✓ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ✓ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary		
	* Tvarosloví: slovní druhy ohebné, slovní druhy neohebné, vlastní jména	✓ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu		
	* Skladba: podmět a přísudek, podmět vyjádřený a nevyjádřený, podmět několikanásobný, věta jednoduchá a souvětí, spojovací výrazy, přísudek slovesný	✓ vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty ✓ odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ✓ užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje		

	* Pravopis: lexikální- vyjmenovaná slova, slova příbuzná, předpony s, z, vz, předložky s, z, přípony se -ský, -ští, skupiny bě – bje, mě – mně, vě – vje,	✓ píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách		
	* morfologický- koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých syntaktický- shoda podmětu s přísudkem	✓ zvládá základní příklady syntaktického pravopisu		
Literární výchova	* Poslech literárních textů: dětská literatura – pohádky, dobrodružná literatura, dětská poezie			
	* Zážitkové čtení a naslouchání	✓ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je		
	* Tvořivé činnosti s literárním textem: volná reprodukce, zápis textů, tvorba vlastních textů, dramatizace, scénky, vlastní výtvarný doprovod	✓ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	MDV – Tvorba mediálních sdělení	
	* Základní literární pojmy: próza, poezie, báseň- básník, čtenář, verš, rým, přirovnání, divadelní a filmová představení- herec, režisér, přirovnání	✓ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ✓ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy		

4.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá také ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Škola nabízí Anglický jazyk od 3. třídy.

Vyučovací předmět Anglický jazyk je utvořen ze vzdělávacího obsahu oblasti Jazyk a jazyková komunikace vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Integruje tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova. S výukou cizího jazyka se začíná ve 3. třídě. Hodiny jsou doplňovány o činnosti na PC a interaktivní tabuli, obohaceny různými formami her procvičujících požadované dovednosti.

Vzdělávací obsah předmětu

- vytvoření kladného vztahu k předmětu a zájmu o studium cizího jazyka
- získání jazykových znalostí a schopností, které pak umí žák dále aktivně používat (jednoduchým způsobem se domluví)
- porozumění čtenému textu nebo přiměřenému sdělení v cizím jazyce
- seznámení se s kulturou cizích zemí
- pochopení důležitosti znalosti cizího jazyka pro osobní život, poznání odlišného způsobu života lidí v cizích zemích a jejich kulturních tradic

Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

Poznámka k předmětu: v rámci předmětu je učivo probíráno v ucelených tématech, která jsou vždy uvedena u jednotlivých ročníků. Učivo se pak prolíná každým z těchto témat tak, aby byl vytvořen celkový přehled o dané oblasti. Jednotlivé celky nejsou uvedeny, protože jsou plněny všechny ve všech celcích každého z ročníků.

3. ročník

Anglický jazyk (Aj)

Učivo je rozvíjeno v tématech: **Barvy, Čísla, Domov, Moje rodina, Moje tělo, Domácí zvířata, Škola, Ovoce a zelenina, Dny v týdnu, Jídlo a pití, Oblékání**

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
-------	-------------	--------	----------------	-----

	* zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně) – abeceda, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	✓ žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně		➤ ČJ 2. ročník
	zvířata – domácí zvířata	✓ žák zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal; ✓ žák přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení		
	* žáci si osvojí základní slovní zásobu, práce se slovníkem: pozdravy, další témata tohoto ročníku	✓ žák rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu ✓ žák rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	OSV-Poznávání lidí	➤ PRV 3. ročník
	* mluvnice - základní gramatické struktury vět	✓ žák píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy		

4. ročník

Anglický jazyk (Aj)

Učivo je rozvíjeno v tématech: **Barvy, Čísla, Domov, Moje rodina, Moje tělo, Domácí zvířata, Škola, Rozvrh, Školní předměty, Ovoce a zelenina, Dny v týdnu, Jídlo a pití, Oblékání, Sport, Zájmy, Moje město**

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
-------	-------------	--------	----------------	-----

* žáci si osvojují a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích	✓ žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ✓ žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy ✓ žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy		➤ <i>Př 4. ročník</i>
* mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět	✓ žák rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ✓ žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ✓ žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů		
* kalendářní rok – roční období a svátky	✓ žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině činnostech a událostech každodenního života		➤ <i>Vv 5. ročník</i>
* omluva a žádost			➤ <i>Čj 1. ročník</i>

5. ročník

Anglický jazyk (Aj)

Učivo je rozvíjeno v tématech: **Barvy, Čísla, Domov, Moje rodina, Moje tělo, Domácí zvířata, Škola, Rozvrh, Školní předměty, Ovoce a zelenina, Dny v týdnu, Kalendář, Jídlo a pití, Oblékání, Sport, Zájmy, Moje město, Bydliště, Adresa, Pohádky**

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
	* žáci si osvojují a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem	✓ žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá ✓ žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ✓ žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ✓ žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům ✓ žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů ✓ žák rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu ✓ žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	MV - Multikulturalita	➤ PRV 2. ročník
	* mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru	✓ žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života ✓ žák rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ✓ žák vyplní osobní údaje do formuláře	EGS-Evropa a svět nás zajímá	
	* vyplňování osobních			➤ Čj 5. ročník

	údajů do formulářů.			
--	---------------------	--	--	--

4.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Číslo a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmičké porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět

operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a

prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých

případech je konstruuje a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje

vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

4.2.1 Matematika

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět je utvořen ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.

Vyučovací předmět matematika je zařazen samostatně.

Důraz je kladen na osvojení dovedností a vědomostí, které budou užity v praktickém životě, na porozumění základním myšlenkovým postupům, matematickým pojmům a jejich vzájemným vztahům. Žáci se učí řešit problémové úlohy z běžného života, spolupracovat při jejich řešení, vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti a pokusu, rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení. Jsou schopni provést rozbor problému, plán jeho řešení, zvolit postup k jeho vyřešení a výsledky vyhodnotit.

Práce by měla být zajímavá a povzbuzující.

Hodnocení žáka sleduje především, jak je schopen aplikovat získané dovednosti a vědomosti, spolupracovat, přemýšlet a řešit úlohy, obhajovat vlastní názory. Hodiny probíhají v běžných učebnách, jsou doplňovány o činnosti na PC a interaktivní tabuli, obohaceny různými formami her, prací s didaktickými pomůckami atd.

Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

Kompetence sociální a personální

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

1. ročník

Matematika (M)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE 0–20	* počítání předmětů v daném souboru, vytváření souborů s daným počtem prvků	✓ počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků; používá přirozená čísla k modelování reálných situací		
	* čtení čísel a zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa), orientace na číselné ose	✓ užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose		➤ Čj 3. ročník
	* porovnávání čísel, vztahy mezi čísly: znaménka větší, menší, rovná se, plus, minus			
	* sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku	✓ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly		
	* řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání čísel, na sčítání a odčítání, s využitím vztahů o n-více; o	✓ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace		➤ Čj 1. ročník

	n- méně			
ZÁVISLO STI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	* orientace v čase	✓ popisuje jednoduché závislosti z praktického života		
	* chybějící čísla v řadě			
	* praktická cvičení – délka (m), hmotnost (kg), objem (l)			
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	<u>Základní útvary v rovině</u> * geometrické pojmy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za, nahoře, dole			➤ Čj 4. ročník
	relace: menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký	✓ porovná velikost útvarů		➤ Vv 1. ročník
	rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, skládání obrazců z geometrických tvarů	✓ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary; nachází v realitě jejich reprezentaci		
	<u>Základní útvary v prostoru</u> praktická cvičení s panelovou stavebnicí	✓ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci		➤ PRV 1. ročník

2. ročník

Matematika (M)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE 0 - 100	* čísla 0 – 100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné a po desítkách do 100	✓ užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose ✓ provádí zpaměti jednoduché početní		
	* sčítání a odčítání po desítkách			

	* řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel, na součet a rozdíl čísel		
	* sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100		
	* počítání s použitím závorek		
	* sčítání více než dvou čísel		
	* odčítání více než jednoho čísla		
	* dělení v oboru násobitek 2, 3, 4, 5		
	* násobilka 2, 3, 4, 5		
	* názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů	operace s přirozenými čísly	
	* násobek, činitel, záměna činitelů		
	Zápis čísla v desítkové soustavě		
	* čtení čísel a zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)	✓ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	
	* zápis vztahů rovnosti a nerovnosti		
	* vztahy mezi násobením a dělením, automatizace dělení v oboru probíraných násobitek		
	* řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru probíraných násobitek, s využitím vztahů x- krát více, x-krát méně	✓ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	➤ Čj 2. ročník

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	* čtení údajů na hodinách, orientace v čase, jednotky času: (den = 24 hodin, hodina = 60, minut, minuta = 60 sekund), sledování jednoduchých závislostí na čase (délka vyučovacích hodin, přestávky, oběda, spánku)	✓ orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času; popisuje jednoduché závislosti z praktického života		➤ Tv 3. ročník
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	Základní útvary v rovině			
	* lomená čára, křivá čára, přímka (kreslení)			
	* práce s pravítkem			
	* označení bodů a úseček, délka úsečky	✓ měří a odhaduje délku úsečky		
	* jednotky délky – centimetr, decimetr, metr			
	* čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh	✓ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary; nachází v realitě jejich reprezentaci		
	<u>Základní útvary v prostoru</u> určování geometrických těles (kvádr, krychle, koule, kužel, válec), modelování těles, využití stavebnic ke stavbám s tělesy	✓ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci		

3. ročník

Matematika (M)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
ČÍSLO A POČETNÍ	* číselná řada 0–1.000	✓ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly		
	* rozklad čísla v desítkové soustavě			

OPERACE 0–1.000	* součet a rozdíl násobků sta			
	* součet a rozdíl čísel bez přechodu násobků sta a s přechodem násobků sta			
	* vytváření souborů s daným počtem prvků	✓ počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků; používá přirozená čísla k modelování reálných situací		
	* řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání	✓ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace		
	<u>Zápis čísla v desítkové soustavě</u> * čtení a zápis a porovnávání přirozených čísel v oboru 0–1.000, vztahy mezi čísly (<, >, =)	✓ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti		
	orientace na číselné ose	✓ užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose		
	<u>Násobilka</u> * násobilka 6, 7, 8, 9	✓ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly		
	* dělení v oboru násobílek	✓ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace		
	* násobení a dělení deseti			
	* násobení a dělení dvojčíferných čísel			
	jednocíferným			
	dělení se zbytkem			
	* pojmy: součin, podíl, zbytek			
	* řešení úloh na násobení a dělení			
	<u>Písemné algoritmy početních operací</u>			

	* písemný algoritmus sčítání			
	písemný algoritmus odčítání, kontrola výsledku sčítáním			
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	* posloupnost přirozených čísel v oboru 0–1.000	✓ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel		
	* převody jednotek: km – m – dm – cm – mm			
	* orientace v čase			➤ PRV 3. ročník
	* diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády			
	* tabulka s proměnnou			
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	<u>Základní útvary v rovině</u>	✓ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary; nachází v realitě jejich reprezentaci ✓ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci ✓ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině		
	* lomená čára, křivá čára			
	* úsečka, přímka, polopřímka			➤ Hv 3. ročník
	* čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník, kruh, kružnice			
	* rýsování rovinných útvarů			
	<u>Základní útvary v prostoru</u>			
	* krychle, kvádr			
	* délka úsečky, jednotky délky a jejich převody			
	<u>Osově souměrné útvary</u>			
	* osová souměrnost			

4. ročník

Matematika (M)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE 0– 1.000.000	* posoupnost přirozených čísel do 1.000.000	✓ zaokrouhluje přirozená čísla		
	* zápis čísel v desítkové soustavě			
	* zaokrouhlování čísel v daném oboru			
	* porovnávání čísel, vztahy mezi čísly, řešení jednoduchých nerovnic s užitím číselné osy			
	* rozklad čísel v desítkové soustavě			
	* pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel, vztahy mezi sčítáním a odčítáním			
	* pamětné násobení a dělení jednociferným číslem			
	* písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem	✓ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel		
	* písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením			
	* práce s kalkulačkou			
	* slovní úlohy na porovnávání čísel, na sčítání a odčítání, vztahy o x-krát více (méně), slovní úlohy na 2 až 3 početní výkony	✓ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel		
	* zlomky - seznámení na modelu kruhu, zápis ve formě zlomku	✓ modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku		

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	* orientace v čase, základní jednotky délky, hmotnosti a objemu			
	* diagram, zjišťování údajů z tabulek a diagramu, sestavení jednoduchého diagramu a tabulky	✓ čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy ✓		
	* orientace v jízdním řádu	✓ vyhledává, sbírá a třídí data		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	* číselné řady			
	* obrázkové řady			
	* magické čtverce			
	* jednoduché sudoku			
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	* jednoduchá konstrukce obdélníku, čtverce, kružnice (střed a poloměr kružnice), trojúhelníku (rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník)	✓ narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce		➤ Př 5. ročník
	* lomená čára	✓ určí délku lomené čáry		
	* sčítání a odčítání úseček	✓ sčítá a odčítá graficky úsečky		
	* obvod trojúhelníku, obvod mnohoúhelníku	✓ určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran		
	* převody jednotek			➤ Př 4. ročník
	* výpočty obvodu a obsahu obdélníku a čtverce	✓ určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu		

	* základní jednotky obsahu	✓ užívá základní jednotky obsahu		
	* vzájemná poloha dvou přímek v rovině - rovnoběžky, různoběžky, kolmice	✓ rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru		
	* průsečík			
	<u>Osově souměrné útvary</u> * osa souměrnosti, osově souměrné útvary			➤ Vv 4. ročník

5. ročník

Matematika (M)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE 0 – 1.000.000.000	* posloupnost přirozených čísel do miliardy	✓ zaokrouhluje přirozená čísla ✓ provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel ✓ řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel ✓ porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel ✓ přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty ✓ porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na		
	* čtení a zápis čísel			
	* zobrazování na číselné ose			
	* zaokrouhlování čísel v daném oboru			
	* porovnávání čísel, vztahy mezi čísly, řešení jednoduchých nerovnic			
	* pamětné sčítání a odčítání			
	* pamětné násobení a dělení			
	* odhad a kontrola výpočtů, posouzení reálnosti výsledku			
	* slovní úlohy na jeden až dva početní výkony			
	* zlomky – porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel			
	* desetinná čísla – čtení zápisu desetinného čísla, vyznačení desetinného čísla dané hodnoty na číselné ose			
	* význam znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla, vyznačení čísla na číselné ose			

	* římské číslice	číselné ose ✓ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení		➤ Čj 3. ročník
	* práce s kalkulačkou			
	<u>Vlastnosti početních operací</u> komutativnost, asociativnost			
	<u>Písemné algoritmy početních operací</u> * písemné sčítání a odčítání			
	písemné násobení a dělení			
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	* doplňování tabulek	✓ provádí písemné početní operace ✓ vyhledává, sbírá a třídí data		➤ Tv 5. ročník
	* grafy			
	* jízdní řády MHD			
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	* číselné a obrázkové řady	✓ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti tematických a vzdělávacích oblastí		
	* slovní úlohy			
	* magické čtverce			
	* sudoku			
	* prostorová představivost			
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	* jednoduchá konstrukce obdélníku a čtverce			
	* jednoduchá konstrukce trojúhelníku pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného			
	* rovinné útvary			

	* základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, koule, válec, jehlan, kužel			
	* výpočet povrchu kváдру a krychle * výpočty obvodu a obsahu obdélníku a čtverce	✓ určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu		
	* převody jednotek * ar, hektar, km ² , mm ² * slovní úlohy z praxe			
	* rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem	✓ sestrojí rovnoběžky a kolmice		

4.3 Informační a komunikační technologie

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

4.3.1 Informatika

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Informatika umožňuje žákům dosáhnout základní informační gramotnosti (získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací - internetu, a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě).

Postupně se seznamují s počítačem a osvojují si správné návyky při práci s ním. Rozoznávají základní prvky počítačové sestavy. Žáci pracují s internetem jako s informačním a komunikačním médiem a využívají jej při řešení praktických úloh.

Vyučovací předmět Informatika je utvořen ze vzdělávacího obsahu oblasti Informační a komunikační technologie. Výuka probíhá v odborných učebnách vybavených počítači. Výuka je založena na individuálním řešení problému, zpracování informací a následné prezentace vlastního řešení.

Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrozličnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

5. Ročník

Informatika (INF)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM	* základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce	✓ žák využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie		➤ Čj 5. ročník
	* struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení	✓ žák chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím		
	* operační systémy a jejich základní funkce	✓ žák vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích		
	* základní obsluha počítače	✓ žák respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady		
	* poučení o bezpečnosti při práci s hardware a software, jednoduchá údržba počítače, ochrana dat před poškozením, ztrátou a zneužitím			
ZPRACOVNÁNÍ A VYUŽITÍ	* základní funkce grafického editoru – tvorba a úprava obrázků, základní způsoby komunikace (e-mail,	✓ žák komunikuje pomocí internetu či jiných běžných	OSV- Kreativita	➤ Vv 4. ročník

INFORMACÍ	telefonování)	komunikačních zařízení ✓ žák pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru		
	* základní funkce textového editoru – psaní textu, odstavce, řádkování, úprava textu, vkládání obrázků		MDV-Práce v realizačním týmu	
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE	* multimediální využití počítače, seznámení s formáty souborů – audio, video	✓ žák chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	OSV-Kooperace a kompetice	➤ Hv 5. ročník
	* formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy	✓ žák při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	MDV-Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
	* společenský tok informací (přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)		MDV-Fungování a vliv médií ve společnosti	

4.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika oblasti

Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o

nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu

života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků. Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme, se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi. V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učit se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvarům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých.

4.4.1 Prvouka/Přírodověda/Vlastivěda

Charakteristika předmětů

Tato vzdělávací oblast je koncipována pouze pro první stupeň základního vzdělávání. Předměty je zařazen od 1. – 5. ročníku. Hodiny probíhají v běžných učebnách, jsou doplňovány o činnosti na PC a interaktivní tabuli, obohaceny různými formami her, prací s didaktickými pomůckami atd.

Tato komplexní oblast vytváří základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě a společnosti, o lidských činnostech, vztazích a nejdůležitějších podmínkách života, které se týkají člověka, rodiny, vlasti, společnosti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat.

Svým pojetím se zaměřuje na to, aby žáci získávali takové vědomosti a dovednosti, které jim umožňují aktivně poznávat vytvořený svět i prostředí, ve kterém člověk žije a pracuje. Formuje vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, pěstuje žádoucí hodnotové orientace, učí porozumění a poznávání historických období, zvyklostí a tradic. Žáci se učí vnímat vztahy lidí, krásy lidských výtvarů, minulost i současnost, přednosti i problémy světa. Pojmy domov a vlast chápou prostřednictvím rozmanitých činností, pozorováním a srovnáváním. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky a dojmy, reagovat na názory, podněty jiných, zvládat nové životní situace, postavení mezi vrstevníky a upevňovat pracovní i režimové návyky.

Člověk a jeho svět je rozdělen do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví

Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je osvojování potřebných dovedností, propojení s reálným životem a využívání vlastních prožitků žáků, které vycházejí z konkrétních situací. V tomto směru je velmi důležitá i spolupráce učitele s rodiči žáků a dalšími výchovnými pracovníky.

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Oblast je koncipována jako upevnění a rozšíření elementárních vědomostí a dovedností ze společenské oblasti. Učí chápat organizaci života v rodině, ve škole, ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah žáka k místu jeho bydliště, národnímu cítění a vztahu k naší vlasti. Důraz je kladen i na dopravní výchovu.

LIDÉ KOLEM NÁS

Cílem je postupné osvojování a upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, úcta jednoho ke druhému, snášenlivost a rovné postavení mužů a žen. Zároveň je třeba vytvářet vědomí o významu pomoci a solidarity. Tento tematický okruh směřuje k poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

LIDÉ A ČAS

Obsahem tohoto tématu je učit žáky orientaci v čase a dějích. Učí poznávat vývoj života a změny, které podléhají času. Podstatou je vyvolat zájem žáků o minulost, přítomnost i budoucnost, o kulturní bohatství regionu a celé země.

ROZMANITOST PŘÍRODY

Osvojování učiva je založeno na porovnávání, srovnávání a aktivních činnostech. Žáci poznávají Zemi jako planetu Sluneční soustavy, kde vznikl život a nadále se rozvíjí. Vede žáky k hledání možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšit životní prostředí.

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Tento okruh je zaměřen na poznávání sama sebe, jak se člověk vyvíjí, které má biologické a fyziologické funkce a potřeby. Žáci získávají poučení o zdraví, hygieně, výživě a mezilidských vztazích. Postupně si uvědomují odpovědnost za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Docházejí k poznání, že nejcennější hodnota v životě je právě zdraví.

Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Kompetence občanské

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

1. Ročník

Prvouka (PRV)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
-------	-------------	--------	----------------	-----

LIDÉ KOLEM NÁS	* Rodina: postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy	✓ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině	OSV-Mezilidské vztahy	➤ Vv 1. ročník
	* Chování lidí: vlastnosti lidí, pravidla slušného chování		VDO-Občanská společnost a škola	➤ Př-4. ročník
LIDÉ A ČAS	* Orientace v čase a časový řád: kalendáře, určování času, denní režim, roční období	✓ Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	* Lidské tělo: stavba těla, základní funkce a projevy	✓ v rámci třídy jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných		
	* Péče o zdraví: zdravý životní styl, denní režim, pitný režim, osobní hygiena, drobné úrazy a poranění		EV-Vztah člověka k prostředí	
	* Osobní bezpečí, krizové situace: šikana, týrání, bezpečné chování v silničním provozu			

2. Ročník

Prvouka (PRV)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
MÍSTO, KDE ŽIJEME	* Domov: prostředí domova, orientace v místě bydliště	✓ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy		
	* Škola: prostředí školy, okolí školy, bezpečná			

	cesta do školy	✓ rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině		
	* Obec (město), místní krajina: její části, poloha v krajině, významné budovy			
	* Okolní krajina: povrch krajiny – tvary, vodstvo na pevnině, životní prostředí			
LIDÉ KOLEM NÁS	* Rodina: postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny	✓ rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	OSV-Sebepoznání a sebepojetí	
	* Soužití lidí: mezilidské vztahy, komunikace			
LIDÉ A ČAS	* Chování lidí: vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady	✓ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	MV-Lidské vztahy	➤ Čj 2. ročník
	* Orientace v čase a časový řád: určování času, roční období, denní režim			➤ Aj 5. ročník
	* Současnost a minulost v našem životě: proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života			➤ Vv 3. ročník
ROZMANITOST PŘÍRODY	* Rostliny, houby, živočichové: znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	✓ Pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích		
	* Rovnováha v přírodě: význam, vzájemné			

	vztahy mezi organismy, základní společenstva			
	* Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody: ochrana rostlin a živočichů			
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	* Lidské tělo: stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka	✓ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví		
	* Péče o zdraví: správná výživa, vhodná skladba stravy, osobní, intimní a duševní hygiena, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních	✓ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných		➤ Tv 2. ročník
	* Osobní bezpečí, krizové situace: vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky	✓ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá		➤ Tv 2. ročník
	* Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického			

	a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	způsoby komunikace s operátory tísňových linek		
--	---	--	--	--

3. Ročník Prvouka (PRV)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
MÍSTO, KDE ŽIJEME	* Domov: orientace v místě bydliště	✓ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v blízkém okolí		
	* Škola: prostředí školy, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace			
	* Obec (město), místní krajina: její části, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť	✓ začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)		
	* Okolní krajina (místní oblast, region): zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany	✓ vyjádří různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitosti přírody		
	* Naše vlast: domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly			
LIDÉ KOLEM NÁS	* Soužití lidí: mezilidské vztahy	✓ Odvodí význam a potřebu různých		

	* Právo a spravedlnost: základní lidská práva, práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	povolání a pracovních činností ✓ užívá správně termíny moje, tvoje, naše, vaše ✓ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností		
	* Vlastnictví: soukromé, veřejné, osobní, společné			
	* Kultura: podoby a projevy kultury			
	* Chování lidí: vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady		<i>MV-Kulturní diferenciac</i>	
	* Rodina: postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, práce fyzická a duševní, zaměstnání			➤ Aj 3. ročník
LIDÉ A ČAS	* Orientace v čase a časový řád: určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, letopočet, generace, denní režim	✓ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	<i>OSV-Seberegulace a sebeorganizace</i>	➤ M 3. ročník ➤ Vv 3. ročník
	* Současnost, minulost v našem životě: průběh lidského života, státní svátky a významné dny			
	* Regionální památky: péče o památky	✓ pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije		
	* Báje, mýty, pověsti: minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj			
ROZMANITOST PŘÍRODY	* Látky a jejich vlastnosti: třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	✓ provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a		

	* Voda a vzduch: voda – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život	rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů ✓ pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ✓ rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě		
	* Nerosty, horniny a půda: některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy, její význam			➤ PRV2. ročník
	* Vesmír a Země: sluneční soustava, den a noc, roční období			
	* Rostliny, houby, živočichové: znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka			
	* Životní podmínky: podnebí, počasí			
	* Rovnováha v přírodě: vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva			
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	* Lidské tělo: stavba těla, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou	✓ Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života ✓ Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ✓ Předvede v modelových situacích	EV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí	➤ Aj 3. ročník
	* Péče o zdraví: výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladby stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS)			
	* Osobní bezpečí, krizové situace: bezpečné			

chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)
* Návykové látky a zdraví: návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek

osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek

4. Ročník

Přírodověda (Př)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
MÍSTO, KDE ŽIJEME	* Okolní krajina (místní oblast, region): zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany	✓ určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě		
ROZMANITOST PŘÍRODY	* Životní podmínky: rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, význam rostlin * Látky a jejich vlastnosti: třídění látek, porovnávání látek a měření veličin s praktickým využíváním základních jednotek pro člověka, vzájemné vztahy mezi organismy	✓ porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy		
	* Rovnováha v přírodě: význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva	✓ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé		

	* Nerosty a horniny, půda: některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam			
	* Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody: odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, člověk a příroda, likvidace odpadu, živelné pohromy a ekologické katastrofy * Rostliny, houby, živočichové: znaky života, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka v přizpůsobení organismů prostředí ✓ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí ✓ porovnává na základě		
	* Rizika v přírodě: rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat		

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	* Osobní bezpečí: bezpečné chování v silničním provozu (chodec, cyklista), dopravní výchova * Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém	✓ vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ✓ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události		
----------------------	--	---	--	--

5. Ročník

Přírodověda (Př)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
LIDÉ KOLEM NÁS	* Vlastnictví: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky	✓ orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy		
ROZMANITOST PŘÍRODY	* Nerosty a horniny, půda: některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam	✓ vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období		
	* Vesmír a Země: sluneční soustava, den a noc			

	* Životní podmínky, rovnováha v přírodě: podnebné pásy, život v oceánech a mořích, podnebí a počasí, podmínky života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd * Ochrana přírody: odpovědnost lidí – zoologické a botanické zahrady, živelné pohromy, ekologické katastrofy, likvidace odpadů, vztah člověka k životnímu prostředí	✓ stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	EV-Ekosystémy	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	* Lidské tělo: stavba těla, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	✓ využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života ✓ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození		➤ Vv 5. ročník
	* Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy: rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality	✓ uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku		
	* Péče o zdraví, zdravá výživa: péče o zdraví, správná výživa, první pomoc, intimní a duševní hygiena, stres a jeho rizika, reklamní vlivy	✓ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ✓ rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc		

	* Návykové látky a zdraví: návykové látky, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	✓ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek		
	* Osobní bezpečí, krizové situace: šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích zneužívání			

4. Ročník

Vlastivěda (VI)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
MÍSTO, KDE ŽIJEME	* Okolní krajina (místní oblast, region): zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany	✓ určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	EV-Základní podmínky života	
	* Regiony ČR: Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby, obchod	✓ vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického		
	* Mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah,	✓ rozlišuje mezi náčrty, plány a		

	grafika, vysvětlivky	základními typy map, vyhledává jednotlivé údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí		
	* Naše vlast: domov, krajina, národ, státní symboly, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, armáda ČR	✓ určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu -rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam		
LIDÉ KOLEM NÁS	* Soužití lidí: mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným, sociálně slabým, zájmové spolky, principy demokracie	✓ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)		
	* Chování lidí: vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality		OSV-Hodnoty, postoje, praktická etika	
	* Právo a spravedlnost: základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároků na reklamaci		VDO-Formy participace občanů v politickém životě	
	* Vlastnictví: soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti			
	* Kultura: podoby a projevy kultury, kulturní instituce			

LIDÉ A ČAS	* Orientace v čase a časový řád: dějiny jako časový sled událostí, letopočet	✓ rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifík		
	* Současnost a minulost v našem životě: proměny způsobu života, bydlení, denní předměty, státní svátky a významné dny			
	* Regionální památky: péče o památky, lidé zkoumající minulost			
	* Báje, mýty, pověsti: minulost krajů a předků, domov vlast, rodný kraj			

5. Ročník Vlastivěda (VI)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
MÍSTO KDE ŽIJEME	* Evropa a svět: kontinenty, evropské státy, EU, cestování	✓ zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	EGS-Evropa a svět nás zajímá	
LIDÉ KOLEM NÁS	* Soužití lidí: obchod, firmy, politické strany, církve a společný „evropský dům“	✓ rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení ✓ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	EGS-Objevujeme Evropu a svět	
	* Chování lidí: rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům		OSV-Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
	* Právo a spravedlnost: základní lidská práva		VDO-Principy demokracie	

	a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot		jako formy vlády a způsobu rozhodování VDO- Občan, občanská společnost a stát	
	* Vlastnictví: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky	✓ orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy		
	* Kultura: podoby a projevy kultury, kulturní instituce masová kultura a subkultura	✓ poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	EGS-Jsme Evropané	
	* Základní globální problémy: významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí		MV-Princip sociálního smíru a solidarity	
LIDÉ A ČAS	* Orientace v čase a časový řád: dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet	✓ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy		
	* Současnost a minulost v našem životě: státní svátky a významné dny, proměny způsobu života	✓ objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů		
	* Regionální památky: lidé a obory zkoumající minulost, péče o památky	✓ využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní		➤ Vv 5. ročník

		význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek		
	* Báje, mýty, pověsti: minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	✓ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík		➤ Vv 5. ročník

4.5 Umění a kultura

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součástí každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření. Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součástí lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národě a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

4.5.1 Hudební výchova

Charakteristika předmětu

Předmět hudební výchova přináší základní poznatky v několika rovinách. Je utvořen ze vzdělávací oblasti UMĚNÍ A KULTURA a ze vzdělávacího oboru HUDEBNÍ VÝCHOVA. Důraz klade na rozvoj pěveckých schopností a dovedností, dále na praktické využití získaných

teoretických poznatků, seznámení s hudebními formami i na činnost poslechovou. Estetické působení hudební výchovy vzbuzuje a rozvíjí emotivní vnímání. Žáci jsou vedeni k vystupování na veřejnosti při kulturních akcích, oslavách a výročích.

Při výuce využíváme audiovizuální techniku, hudební a rytmické nástroje, zúčastňujeme se hudebních pořadů, ve velké míře především na prvním stupni jsou žáci zapojeni do pěveckého sboru.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

Vokální činnost – práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Hudebně pohybové činnosti – ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Poslechové činnosti – aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu hudební výchova je zaměřeno na:

- uspokojení potřeb žáka při setkání s hudbou
- na rozvoj a kultivaci hudebně výchovných činností
- na estetické prožívání světa
- na kultivaci hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvného hlasu, smyslu pro rytmus
- melodické a harmonické cítění
- na hudební paměť a představivost

Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Kompetence k učení

• vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

Kompetence komunikativní

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

1. Ročník

Hudební výchova (Hv)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	* pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu), hlasová hygiena	✓ Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně jednohlase ✓ žák rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem		➤ Tv 1. ročník
	* hudební rytmus - realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu			
	* intonace, vokální improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)			➤ Čj 2. ročník
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	* hra na hudební nástroje - reprodukce jednoduchých rytmických motivů pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	✓ Žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře		
	* rytmitizace			

HUDEBNĚ POHYBOV É ČINNOSTI	* pohybový doprovod znějící hudby - taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	✓ reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie		
	* pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby			
	* orientace v prostoru - utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách			
POSLECHO VÉ ČINNOSTI	* hudba vokální	✓ Žák rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby		
	* hudební styly a žánry - hudba taneční			
	* Lidové písně, písničky pro děti			

2. Ročník

Hudební výchova (HV)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	* pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena	✓ Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně jednohlase ✓ žák rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem		➤ Čj 2. ročník
	* hudební rytmus - realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu			
	* intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách			
	* záznam vokální hudby - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón			
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	* hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí	✓ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře		

	jednoduchých hudebních nástrojů, doprovody písní			
	* rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace			
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	* taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	✓ Žák reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie		
	* pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby			
	* orientace v prostoru - utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách			
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	* kvality tónů – délka, síla	✓ Žák rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby ✓ žák rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální		
	* hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná)			
	* hudba vokální, instrumentální			
	* hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová			

3. Ročník

Hudební výchova (Hv)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
-------	-------------	--------	----------------	-----

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	* pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv)	✓ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase ✓ rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem		
	* hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu			➤ Tv 3. ročník
	* intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách			
	* záznam vokální hudby - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizace písně			➤ M 3. ročník
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	* hra na hudební nástroje: reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů, doprovody písní	✓ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře		
	* rytmitizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace			
	* hudební hry			
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	* taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	✓ reaguje pohybem na znějící hudbu ✓ umí taktovat na dvě doby, ✓ zkouší taktování na 3 doby, zkouší tančit polku		
	* pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby			
	* orientace v prostoru - utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách			
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	* kvality tónů – délka, síla, výška, barva	✓ rozlišuje jednotlivé		

	* hudebně výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - melodie, barva, kontrast a gradace	kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby ✓ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální		
	* hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroje			
	* hudební styly a žánry - ukolébavka			

4. Ročník

Hudební výchova (Hv)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	* pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv)	✓ zdokonaluje získané pěvecké dovednosti ✓ snaží se čistě intonovat ✓ snaží se dodržovat rytmus ✓ zpívá podle notového zápisu		
	* hudební rytmus - realizace písní ve 2/4; 3/4 a 4/4 taktu			
	* dvojhlas - kánon, lidový dvojhlas apod.			
	* intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách			
	* záznam vokální hudby - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, notový zápis jako opora při realizace písně			
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	* hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.	✓ učí se doprovodné hře ✓ zkouší jednoduché přede hry, mezihry a dohry ✓ orientuje se v záznamu rytmického schématu a využívá ho při rytmických doprovodech písní		
	* rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace: hudební doprovod			
	* záznam instrumentální melodie - čtení jednoduché melodie			
	* hudební hry			

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	* taktování, pohybový doprovod znějící hudby - třídobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	✓ učí se taneční kroky ve 3/4 taktu, umí taktovat na 2 a 3 doby ✓ vytváří pohybové improvizace s využitím tanečních kroků		
	* pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků			➤ Tv 4. ročník
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	* kvality tónů – výška, délka, síla	✓ poznává další výrazové prostředky ✓ pozná barvu hlasu některých hudebních nástrojů, zařadí je do dané skupiny ✓ seznamuje se s hudebními styly a žánry		
	* vztahy mezi tóny - souzvuk			
	* hudebně výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem melodie, barva, dynamika, harmonie, kontrast a gradace			
	* hudební styly a žánry - slavnostní (hymna)			
	* hudební formy - malá písňová forma, velká písňová forma			

5. Ročník

Hudební výchova (Hv)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	* pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv)	✓ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti ✓ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not		
	* dvojhlas – kánon, lidový dvojhlas apod.			
	* intonace, vokální improvizace			
	* hudební rytmus: realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu			
	* záznam vokální hudby: zachycení melodie písně pomocí not, nota jako grafický znak pro tón, notový zápis jako opora při realizace písně			
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	* hra na hudební nástroje: reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů	✓ využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni		
	* rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace			

	* záznam instrumentální melodie - čtení jednoduché melodie	✓ vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí		
	* doprovody písni; přede hra, mezihra, dohra			
	* taktování, pohybový doprovod znějící hudby: čtyřdobý takt, jednoduché lidové tance			
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	* pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	✓ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace		
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	* vztahy mezi tóny - akord	✓ rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny		
	* kvality tónů – délka, síla, výška, barva			
	* interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)			➤ INF 5. ročník
	* hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem -zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu	✓ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby		
	* hudební formy - jednoduchá písňová forma (a – b), rondo			

4.5.2 Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je utvořen ze vzdělávacího obsahu oblasti Umění a kultura oboru Výtvarná výchova.

Výuka probíhá v rozmanitém prostředí – běžné třídy, školní hřiště, školní zahrada. Jde především o podporu estetického citění v běžném životě a v prostředí, které nás neustále obklopuje.

Vzdělávání je zaměřeno:

- především praktická tvorba opírající se o teoretické znalosti postupně se prohlubující a měnící se s věkem a zájmy žáků
- charakteristický je neustálý vývoj vzhledem k aktuálnímu dění ve společnosti, potřebám žáků a školy, vývoji nových materiálů a technik, možnostem školy atd.
- rozvíjí smyslovou citlivost, tvůrčí činnost, uplatňování subjektivity (rozvoj kreativity)
- činnosti, které umožní vizuálně obrazná vyjádření v procesu komunikace a hledání nových možností pro uplatnění výsledků tvorby
- užívání různých uměleckých vyjadřovacích prostředků
- vytváří prostor pro dělnou atmosféru, spolupráci, toleranci, respektování schopností a talentů žáků
- dává velkou příležitost využívat mezipředmětové vztahy s ostatními předměty
- dává možnost k uplatnění průřezových témat v rámci výuky, společných projektů, akcí, soutěží
- neorientuje se pouze na výkon, ale hlavně na prožitek
- rozvíjí estetické vnímání

Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Kompetence k učení

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

1. ročník

Výtvarná výchova (VV)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	* prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše	✓ Žák rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy), porovnává je a třídí na základě odlišností, vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ		➤ M 1. ročník
	* uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém vyjádření			
	* reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly			
	* poznávání výtvarného materiálu, pomůcek a výtvarných technik			
	* hra s barvou – vlastnosti barev, barevný kontrast a harmonie * kompozice plochy, plošné a prostorové vyjádření * hra s linií * rytmické řazení tvarů a barev * tematické kreslení na základě přímého dojmu			

	* výtvarné dotváření přírodnin * svět přírody * tvary užitečných předmětů * postava v klidu			
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	* prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	✓ žák projevuje v tvorbě své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy ✓		
	* přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)			➤ Čj 1. ročník
	* tematické kreslení na základě představ a fantazie * vyjádření charakteristiky postav, živočichů * fantazijní kresba * ilustrace k pohádkám a říkadlům			
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	* osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	✓ žák vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky		
	* tolerance a porovnávání * tvorba a interpretace uznávaných autorů * ilustrace dětských knih * estetické cítění * instalace výstavky			

2. Ročník

Výtvarná výchova (Vv)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
ROZVÍJENÍ SMYSLOV É CITLIVOSTI	* prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	* Žák rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy, objemy), porovnává je a třídí na základě odlišností, vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ		
	* uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření			
	* poznávání výtvarných nástrojů a technik			
	* základní klasifikace barev			
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	* kombinace barev na základě přírodních zákonitostí	✓ žák projevuje v tvorbě své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v		
	* barevný kontrast, podobnost, harmonie barev			
	* kompozice plochy			
	* rytmické řazení tvarů a barev			
	* dekorativní řešení plochy geometrických			
	* plošné a prostorové vyjádření			
	* tematické kreslení na základě přímého dojmu – krajina, zvířata, rostliny			
	* sběr přírodnin a jejich uplatnění ve výtvarném projevu			
	* zobrazování tvarů a funkcí věcí, užitekových předmětů			
	* prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby			
	* přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich			
				➤ Čj 2. ročník

	vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)			
	* rozvíjení představivosti a fantazie * dotváření na základě fantazie * výtvarné sdělování vlastních prožitků * tematické kreslení * pohádky, pověsti – zachycení dějové linky * vyjádření pohybu a charakteristiky postav, živočichů * hračka		plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy, objemy, objekty a další prvky a jejich kombinace ✓ žák vyjadřuje rozdíly při vnímání	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	* osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	* žák interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností		
	* komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření			
	* proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění			
	* tolerance a porovnávání * tvorba a interpretace uznávaných autorů * ilustrace dětských knih * vycházky – zajímavé stavby v okolí * návštěvy výstav * instalace výstavky	* žák na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		

3. Ročník

Výtvarná výchova (Vv)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	* prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	✓ rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ ✓ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace ✓ vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky ✓ interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností ✓ na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		
	* uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření			
	* reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly			
	* smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama			
	* poznávání výtvarných nástrojů a technik * používání neobvyklých materiálů a nástrojů * základní klasifikace barev * výrazové vlastnosti barev, barevná harmonie * grafický záznam pohybu * kompozice plochy * linie a tvar * barvy ročních období			

	* malba a kresba na základě smyslového vnímání * rytmické řazení prvků * plošné a prostorové vyjádření * tematické kreslení na základě přímého dojmu * obytný prostor			
--	---	--	--	--

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	* prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	✓ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace		
	* typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama			➤ Čj 3. ročník
	* přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)			
	* rozvíjení představivosti a fantazie * dotváření na základě fantazie * fantazijní kresba * vyjádření osobního zážitku * kombinace neobvyklých předmětů * tematické kreslení * zvíře a postava v pohybu * pohádky, pověsti – zachycení děje			

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	* osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	✓ na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		
	* komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření			
	* proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění			
	* tolerance a porovnávání * tvorba a interpretace uznávaných autorů * ilustrace dětských knih * lidové umění * lidové tradice a jejich dekor * výtvarná úprava knihy * vycházky – zajímavé stavby v okolí * návštěvy výstav * instalace výstavky			➤ PRV 2. ročník

4. Ročník

Výtvarná výchova (Vv)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	* prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	✓ Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)		➤ M 4. ročník
	* uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření			➤ M 4. ročník
	* reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly			
	* smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama			
	* kresba (pastel, křída) * malba (vodové, temperové barvy) * koláž * mozaika * textilní aplikace * barevné kontrasty * barvy podzimu * věci denní potřeby, užité umění * lidské reálné i fantastické postavy			➤ M 4. ročník

	* hra s linkou * hra s písmeny, číslicemi * řazení prvků v ploše, symetrická řešení * prostorové objekty, útvary * modelování z hlíny, moduritu			
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	* prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	✓ Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností		
	* typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama			
	* přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)			
	* osobité vyjádření společenské události * osobité vyjádření fantazijní dějové situace * výrazové možnosti akční tvorby * výtvarné hraní s objekty (písmena) * výtvarné vyjádření zážitků ze života dětí * pohyb těla a jeho umístění v ploše a prostoru			➤ Čj 4. ročník
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	* osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	✓ Nalézají vhodné prostředky pro vizuálně obrazná		➤ Čj 4. ročník
	* komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole			

	i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření			
	* proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění			
	* tolerance a porovnávání * vlastní portfolio * umělecká díla současnosti a minulosti * komunikace se spolužáky * výtvarné zachycení zvyků a tradic * různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti (malířství, sochařství, architektura, užité umění) * kultura bydlení, kultura odívání * výtvarná úprava knihy * vycházky – regionální památky a zajímavosti * návštěva výstavy * účast na instalaci školní výstavy, výzdoba školy		vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly;	

5. Ročník

Výtvarná výchova (Vv)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	* prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	✓ při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)		
	* uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	✓ užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model		
	* reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	✓ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy		
	* smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	✓ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě		➤ Př 5. ročník

	* kresba, malba * koláž * akvarel * textilní aplikace * mozaika * elementární poučení o teorii barev * barevnost přírody * barevné vztahy objektů a pozadí * lidská hlava a postava * hra s různými druhy linie * písmeno jako dekorativní prvek * dekorativní řazení prvků v ploše, prostoru (symetrická i asymetrická řešení) * užité umění	✓ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) ✓ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako		
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	* prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	- ke zdroji inspirace ✓ nalezá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		
	* typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama			➤ Př 5. ročník
	* přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické,			

	statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)			
	* vyjadřování subjektivních pocitů a nálad * osobité vyjádření společenské události * osobité vyjádření literárních textů, ilustrace * výtvarné vyjádření zážitků * výtvarné hraní s objekty * fantazijní kresba, malba * tematické kreslení na základě představ a fantazie * zvířata v klidu i v pohybu * poutač, reklama * comics, malá skupina postav v pohybu		✓ Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně	➤ Čj 5. ročník

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	* osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	✓ Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy		
	* komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření			
	* proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění			➤ PŘ 5. ročník
	* tolerance a porovnávání * umělecká díla současnosti a minulosti * výtvarné zachycení zvyků a tradic * různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti * umělecké styly * besedy * návštěva výstavy * účast na instalaci školní výstavy, výzdoba školy			➤ AJ 4. ročník

4.6 Člověk a zdraví

Charakteristika oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávali potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem

bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí

- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

4.6.1 Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je utvořen ze vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a zdraví oboru Tělesná výchova.

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Tělesná výchova přináší podněty pro podporu zdraví. Zajišťuje žákům větší zdatnost a seznamuje je se zásadami zdravého životního stylu. Prakticky potvrzuje jejich teoretické znalosti z přírodovědných předmětů.

Tělesná výchova podněcuje v žácích touhu po pohybu, osvojení nových pohybových dovedností, vede je k ovládnutí a využívání sportovního náčiní i nářadí.

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Učí žáky správné koordinaci pohybů, uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí. Využívá metod práce založených na spolupráci, sleduje úspěchy žáků a tím povzbuzuje dětské sebevědomí. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti. Tělesná výchova seznamuje žáky s možností relaxace a strečinkového protahování svalů, do učebních jednotek jsou zařazovány prvky zdravotní TV. Získávají zodpovědnost za

své zdraví i zdraví jiných. TV přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví, způsobu jeho ochrany i důsledky onemocnění a poškození zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích. Osvojují si dovednosti a způsoby chování vedoucí k zachování a posílení zdraví.

Hodnocení žáka sleduje jeho schopnost respektovat přijatá pravidla, aplikovat dovednosti a vědomosti, snahu po zlepšení úrovně zdatnosti a uplatňování pravidel hygieny a bezpečného chování. Podněcuje žáky k větší soutěživosti a dodržování pravidel fair play, což přispívá k lepší orientaci v sociálních vztazích.

Žáci mají k dispozici velmi rozmanitá prostředí, která mají za úkol především zaujmout a podpořit pozitivní vztah ke sportu. Škola disponuje venkovním hřištěm, řádně vybavenou tělocvičnou. To vše je cíleně kombinováno tak, aby se zlepšila koordinace žáků, byla podpořena lokomoce jako celek a zároveň nedocházelo k negativním reakcím na fyzickou námahu spojenou se sportem. I proto je škola vybavena rozmanitými pomůckami, nářadím a náčiním.

Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrozumnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací

- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

1. Ročník

Tělesná výchova (Tv)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	✓ <u>Význam pohybu pro zdraví:</u> pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu	✓ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy ✓ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti		
	✓ <u>Hygiena při TV:</u> hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity			
	✓ <u>Bezpečnost při pohybových činnostech:</u> organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV			
	✓ <u>Příprava organismu:</u> příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení			
	✓ <u>Zdravotně zaměřené činnosti:</u> správné držení těla, cvičení dechová, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití			➤ Hv 1. ročník
	✓ <u>Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</u>			

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	✓ <u>Pohybové hry</u> : pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost: cvičení napodobivá	✓ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy		
	✓ <u>Základy gymnastiky</u> : základní pojmy/základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení, gymnastické držení těla			
	✓ Akrobacie: průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu			
	✓ <u>cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti</u> • Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny/ skoky prosté s odrazem snožmo z trampolíny/ výskoky do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny • Lavička: chůze s dopomocí • Šplh na tyči: průpravná cvičení pro nácvik přirazu obounož			
	✓ <u>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</u> : kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem/základy estetického pohybu těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby, různých částí těla), vnímání tempa hudebního doprovodu, rytmizovaný pohyb dle nápodoby)			
	✓ <u>Průpravné úpoly</u> : přetahy a přetlaky			
	✓ <u>Základy atletiky</u> : základní pojmy • Běh: průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti/ zjednodušené startovací povely a signály (základy nízkého startu)//rychlý běh na krátkou vzdálenost//motivovaný vytrvalostní běh (max. do 3 min)			

	• Skok: - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti/odraz z místa/ skok do dálky z místa • Hod: - průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem/ hod míčkem z místa			
	✓ <u>Základy sportovních her: základní pojmy/ průpravné hry/ manipulace se míčem, či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti/ držení míče jednoruč, obouruč/ základní přihrávky rukou a nohou/ základní sportovní hry</u>			
	✓ <u>Turistika a pobyt v přírodě: přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu/ chůze v terénu/ ochrana přírody</u>			➤ Čj 1. ročník
	✓ <u>Plavání</u>			
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	✓ <u>Komunikace v tělesné výchově: základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností/ smluvené povely, signály</u>	✓ <u>Činnosti</u> Žák reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci ✓ žák spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích		
	✓ <u>Organizace v tělesné výchově: základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí</u>			
	✓ <u>Zásady jednání a chování: fair play</u>			
	✓ <u>Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností: her, závodů, soutěží</u>			

2. Ročník

Tělesná výchova (Tv)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	✓ <u>Význam pohybu pro zdraví</u> : pohybový režim žáků, délka a intenzita pohyb	✓ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy ✓ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti		
	✓ <u>Hygiena při TV</u> : hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity			
	✓ <u>Bezpečnost při pohybových činnostech</u> : organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV			➤ PRV 3. ročník
	✓ <u>Příprava organismu</u> : příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení			
	✓ <u>Zdravotně zaměřené činnosti</u> : správné držení těla, cvičení dechová, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití			
	✓ <u>Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</u>			
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH HDOVEDNOSTÍ	✓ <u>Pohybové hry</u> : pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití netradičního náčiní při cvičení/ pohybová tvořivost: cvičení napodobivá			
	✓ <u>Základy gymnastiky</u> : základní pojmy/základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení, gymnastické držení těla			
	✓ <u>Akrobacie</u> : průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu, kotoul			
	✓ <u>cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti</u>			

	Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny/ skoky prosté s odrazem snožmo z trampolíny/ výskoky do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny • Lavička (kladinka): chůze s dopomocí • Šplh na tyči: průpravná cvičení pro nácvik přírazu * <u>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</u>: kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem/základy estetického pohybu těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby, různých částí těla), vnímání tempa hudebního doprovodu, rytmitizovaný pohyb dle nápodoby, jednoduché tance ✓ <u>Průpravné úpoly</u>: přetahy a přetlaky ✓ <u>Základy atletiky</u>: základní pojmy • Běh: průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti/ zjednodušené startovací povely a signály (základy nízkého startu)//rychlý běh na krátkou vzdálenost//motivovaný vytrvalostní běh (max. do 5 min) • Skok: - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti/odraz z místa/ skok do dálky z místa • Hod: - průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem/ hod míčkem z místa ✓ <u>Základy sportovních her</u>: základní pojmy/ manipulace se míčem, či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti/ držení míče jednoruč, obouruč/ základní přihrávky rukou a nohou/ utkání podle zjednodušených pravidel minisportů (základní sportovní hry)	✓ Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení		

	✓ <u>Turistika a pobyt v přírodě</u>: přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu/ chůze v terénu/ ochrana přírody			➤ PRV 2. ročník
	✓ <u>Plavání</u>			
ČINNOSTI PODPORUJÍ CÍ POHYBOVÉ UČENÍ	✓ <u>Komunikace v tělesné výchově</u>: základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností/ smluvené povely, signály	✓ Žák reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci ✓ žák spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích		
	✓ <u>Organizace v tělesné výchově</u>: základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí			
	✓ <u>Zásady jednání a chování</u>: fair play			
	✓ <u>Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</u>: her, závodů, soutěží			
	✓ <u>Měření a posuzování pohybových dovedností</u>: měření výkonů, základní pohybové testy			

3. Ročník

Tělesná výchova (Tv)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	✓ <u>Význam pohybu pro zdraví</u>: pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu	✓ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti ✓ uplatňuje hlavní zásady		
	✓ <u>Hygiena při TV</u>: hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové			

	aktivita
	✓ <u>Bezpečnost při pohybových činnostech:</u> organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV
	✓ <u>Příprava organismu:</u> příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
	✓ <u>Zdravotně zaměřené činnosti:</u> správné držení těla, cvičení dechová, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické
	✓ <u>Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</u>

hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
✓ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCHDOVEDNOSTÍ	✓ <u>Pohybové hry</u> : pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití netradičního náčiní při cvičení/ pohybová tvořivost: cvičení napodobivá	✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení ✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení ✓ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci ✓ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích		➤ Hv 3. ročník
	✓ <u>Základy gymnastiky</u> : základní pojmy/základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení, gymnastické držení těla			
	✓ <u>Akrobacie</u> : kotoul			
	✓ <u>cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti</u> • Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku/skoky prosté s odrazem snožmo/výskoky do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny/přeskok 2-3 dílků švédské bedny • Lavička (kladinka): chůze bez dopomoci (obměny chůze) • Šplh na tyči: šplh na tyči s dopomocí učitele			
	✓ <u>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</u> : kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem/ základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny tempa a rytmu/jednoduché tance			
	✓ <u>Průpravné úpoly</u> : přetahy a přetlaky			
	✓ <u>Základy atletiky</u> : základy bezpečnosti při atletických činnostech • Běh: průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti/ nízký start na povel//rychlý běh na			

	krátkou vzdálenost (max. do 50 m)//motivovaný vytrvalostní běh (max. do 8 min)		
	• Skok: - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti/odraz z místa/ skok do dálky z místa, s rozběhem • Hod: - průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem/ hod míčkem z místa, z chůze, z rozběhu		
	✓ <u>Základy sportovních her:</u> základní pojmy/ průpravné hry s jednoduchými pravidly/ průpravné hry s jednoduchými pravidly/ přihrávky rukou: přihrávka jednoruč, obouruč (vrchní, s trčením), vedení míče driblinkem, střelba jednoruč a obouruč na koš, pohyb s míčem a bez míče, zastavení/ herní činnosti jednotlivce (základní role ve hře)/ utkání podle zjednodušených pravidel minisportů (základní sportovní hry)	✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	
	✓ <u>Turistika a pobyt v přírodě:</u> přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu/ chůze v terénu/ ochrana přírody	✓ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	✓ <u>Další pohybové činnosti</u>		
	✓ <u>Komunikace v tělesné výchově:</u> základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností/ smluvené povely, signály	✓ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	
	✓ <u>Organizace v tělesné výchově:</u> základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí	✓ zná zjednodušená	
	✓ <u>Zásady jednání a chování:</u> fair play		

	✓ <u>Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností:</u> her, závodů, soutěží	pravidla her a dokáže se jimi řídit		
	✓ <u>Měření a posuzování pohybových dovedností:</u> měření výkonů, základní pohybové testy			

4. Ročník

Tělesná výchova (Tv)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	✓ <u>Význam pohybu pro zdraví:</u> pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu	✓ uvědomuje si potřebu pravidelného pohybového režimu		
	✓ <u>Hygiena při TV:</u> hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity			
	✓ <u>Bezpečnost při pohybových činnostech:</u> organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV			
	✓ <u>Příprava organismu:</u> příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení			
	✓ <u>Zdravotně zaměřené činnosti:</u> správné držení těla, cvičení dechová, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití	✓ provádí cvičení zaměřená na rozvoj kondice, snaží se o		➤ INF 5. ročník
	✓ <u>Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</u>			

	✓ <u>Pohybové hry</u> : pohybové hry s různým/ netradiční pohybové hry a aktivity, využití netradičního náčiní při cvičení, bezpečnost při různých druzích her	zlepšení úrovně své zdatnosti		
	✓ <u>Základy gymnastiky</u> : základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu/ názvy používaného náradí a náčiní/ průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů			
	✓ <u>Akrobacie</u> : kotoul a jeho modifikace/ průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou			
	✓ <u>cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti</u> • Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku/ výskoky do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny/ / přeskok 2 – 4 dílů švédské bedny odrazem z trampolíny/ průpravná cvičení pro nácvik roznožky přes kozu našír odrazem z trampolíny • Kladina: chůze bez dopomoci s různými obměnami • Šplh na tyči: šplh na tyči bez dopomoci			➤ Hv 4. ročník
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	✓ <u>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</u> : kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičtým doprovodem/ základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny tempa a rytmu/ vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance/ základy cvičení s náčiním (švihadlo, šátek nebo míč	✓ zařazuje do pohybového zvláda podle svých možností osvojované pohybové dovednosti		

	✓ <u>Průpravné úpoly</u> : přetahy a přetlaky/			
	✓ <u>Základy atletiky</u> : základní disciplíny/ základy bezpečnosti při atletických činnostech/ startovací povely/ základy techniky běhů, skoků a hodů/ základní pomůcky a způsoby měření • Běh: průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti/ nízký start na povel/ rychlý běh na krátkou vzdálenost (max. 60 m)/ motivovaný vytrvalostní běh (max. 10 min)/ vytrvalostní běh na dráze • Skok: - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti/odraz z místa/ skok do dálky z místa/ skok do dálky s rozběhem/ úprava doskočiště/ • Hod: - průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem/ hod míčkem z místa, z chůze, hod z rozběhu			
	✓ <u>Základy sportovních her</u> : základní pojmy/ základní role ve hře/ základní označení a vybavení hřišť/průpravné hry/ přihrávka rukou: jednoruč, obouruč (vrchní, s trčením), chytání míče jednoruč obouruč/ vedení míče driblinkem, střelba jednoruč a obouruč na koš, pohyb s míčem a bez míče, zastavení/ přihrávky nohou: vnitřním nártem (po zemi), vedení míče nohou, střelba vnitřním nártem na branku /utkáni podle zjednodušených pravidel minisportů(vybíjená, minibasketbal, minifotbal)/			
	✓ <u>Turistika a pobyt v přírodě</u> : přesun do terénu a chování		✓ podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a vytrvalosti a odrazové schopnosti, zvládá základní techniku rychlého a	

	v dopravních prostředcích při přesunu/ chůze v terénu/ ochrana přírody			
	✓ <u>Další pohybové činnosti</u>	vytrvalého běhu, techniku skoku do dálky z individuálního		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	✓ <u>Komunikace v tělesné výchově:</u> základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností/ smluvené povely, signály	➤ dodržuje pravidla hygieny a bezpečného chování		
	✓ <u>Organizace v tělesné výchově:</u> základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí			
	✓ <u>Zásady jednání a chování:</u> fair play, olympijské ideály a symboly	➤ umí vhodně reagovat v případě úrazu spolužáka		
	✓ <u>Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností:</u> her, závodů, soutěží	➤ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti		
	✓ <u>Měření a posuzování pohybových dovedností:</u> měření výkonů, základní pohybové testy			
	✓ <u>Zdroje informací o pohybových činnostech</u>			

5. Ročník

Tělesná výchova (Tv)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	✓ <u>Význam pohybu pro zdraví</u> : pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu	✓ Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti		
	✓ <u>Hygiena při TV</u> : hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity			
	✓ <u>Bezpečnost při pohybových činnostech</u> : organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV			
	✓ <u>Příprava organismu</u> : příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení			➤ INF 5. ročník
	✓ <u>Zdravotně zaměřené činnosti</u> : správné držení těla, cvičení dechová, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití			
	✓ <u>Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</u>			
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	✓ <u>Pohybové hry</u> : pohybové hry s různým/ netradiční pohybové hry a aktivity, využití netradičního náčiní při cvičení, bezpečnost při různých druzích her	✓ Spolupracuje při		
	✓ <u>Základy gymnastiky</u> : základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu/ názvy používaného náradí a			➤ Hv 4. ročník

	náčiní/ průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů	jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích		
	✓ <u>Akrobacie</u> : kotoul a jeho modifikace/ průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou			
	✓ <u>cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti</u> • Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku/ výskoky do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny/ / přeskok 2 – 4 dílů švédské bedny odrazem z trampolíny/ průpravná cvičení pro nácvik roznožky přes kozu našír odrazem z trampolíny • Kladina: chůze bez dopomoci s různými obměnami • Šplh na tyči: šplh na tyči bez dopomoci			
	✓ <u>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</u> : kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičtým doprovodem/ základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny tempa a rytmu/ vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance/ základy cvičení s náčiním (švihadlo, šátek nebo míč)			
	✓ <u>Průpravné úpoly</u> : přetahy a přetlaky/			
	✓ <u>Základy atletiky</u> : základní disciplíny/ základy bezpečnosti při atletických činnostech/ startovací povely/ základy techniky běhů, skoků a hodů/ základní pomůcky a		✓ zlepšuje podle svých schopností	

	způsoby měření • Běh: průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti/ nízký start na povel/ rychlý běh na krátkou vzdálenost (max. 60 m)/ motivovaný vytrvalostní běh (max. 10 min)/ vytrvalostní běh na dráze • Skok: - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti/odraz z místa/ skok do dálky z místa/ skok do dálky s rozběhem/ úprava doskočiště/ • Hod: - průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem/ hod míčkem z místa, z chůze, hod z rozběhu	úroveň výkonů v běžecké rychlosti, vytrvalosti, odrazové schopnosti, zvládá techniku rychlého a vytrvalého běhu, techniku skoku do dálky, techniku hodu míčkem z rozběhu		
	✓ <u>Základy sportovních her</u>: základní pojmy/ základní role ve hře/ základní označení a vybavení hřišť/průpravné hry/ přihrávka rukou: jednoruč, obouruč (vrchní, s trčením), chytání míče jednoruč obouruč/ vedení míče driblinkem, střelba jednoruč a obouruč na koš, pohyb s míčem a bez míče, zastavení/ přihrávky nohou: vnitřním nártem (po zemi), vedení míče nohou, střelba vnitřním nártem na branku /utkání podle zjednodušených pravidel minisportů (vybíjená, minibasketbal, minifotbal)			
	✓ <u>Turistika a pobyt v přírodě</u>: přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu/ chůze v terénu/ ochrana přírody			
	✓ <u>Další pohybové činnosti</u>			
		✓ rozumí základům sportovních her, dovede je vysvětlit a dodržuje je		

		✓ rozumí základům sportovních her,		
--	--	------------------------------------	--	--

4.7 Člověk a svět práce

Charakteristika oblasti

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě

- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

4.7.1 Pracovní činnosti

Charakteristika předmětu

Pracovní činnosti přinášejí široké spektrum pracovních činností a technologií, vedou žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívají k vytváření životní a profesní orientace žáků. Jsou zaměřeny na budování pozitivního vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých výsledků, na osvojení základních pracovních dovedností a návyků, organizaci a plánování práce, používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek.

Při výuce vycházíme z možností školy.

Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

1. Ročník

Pracovní činnosti (PČ)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	* práce s tradičním i netradičním materiálem	✓ Pracuje podle slovního návodu a předlohy		➤ Vv 2. ročník
	* vlastnosti materiálu			
	* seznámení se základními nástroji a pomůckami			
	* práce podle slovního návodu a předlohy			➤ Čj 1. ročník
	* zásady bezpečnosti práce, poskytnutí nebo zajištění první pomoci při úrazu			

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	* Stavebnice plošné, prostorové, konstrukční	✓ Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi		➤ M 1. ročník
	* Práce se stavebnicí podle návodu, předlohy a jednoduchého náčrtu			
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	* Základní podmínky pro pěstování rostlin	✓ Žák provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování		
	* Pěstování rostlin ze semen v místnosti i na zahradě			
	* Půda a její zpracování			
	* Péče o nenáročné rostliny			
	* Pozorování přírody			
PŘÍPRAVA POKRMU	* Jednoduchá úprava stolu	✓ Žák připraví tabuli pro jednoduché stolování		
	* Základní pravidla slušného chování při stolování			
	* Výběr potravin			

2. Ročník

Pracovní činnosti (PČ)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	* práce s tradičním i netradičním materiálem	✓ Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů		
	* vlastnosti materiálu			➤ Vv 1. ročník
	* funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů			
	* práce podle slovního návodu a předlohy			
KONSTRUKČNÍ	* zásady bezpečnosti práce, poskytnutí nebo	✓ zvládá elementární dovednosti a		

ČINNOSTI	zajištění první pomoci při úrazu	činnosti při práci se stavebnicemi		
	* Stavebnice plošné, prostorové, konstrukční			
	* Práce se stavebnicí podle návodu, předlohy a jednoduchého náčrtu			
	* Sestavování modelů			
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	* Základní podmínky pro pěstování rostlin	✓ Pečuje o nenáročné rostliny		➤ Vv 2. ročník
	* Půda a její zpracování			➤ PRV 3. ročník
	* Pěstování rostlin ze semen v místnosti i na zahradě			
	* Péče o nenáročné rostliny			
	* Pěstování pokojových květin			
	* Pozorování přírody, zaznamenávání a zhodnocení výsledků pozorování			
PŘÍPRAVA POKRMU	* Základní potraviny	✓ Připraví tabuli pro jednoduché stolování		
	* Základní vybavení kuchyně			
	* Jednoduchá úprava stolu			
	* Pravidla správného stolování			

3. Ročník

Pracovní činnosti (PČ)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	* práce s tradičním i netradičním materiálem	✓ vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních		
	* funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů			
	* práce s návodem, předlohou, náčrtem, jednoduchým popisem			

	* zásady bezpečnosti práce, poskytnutí nebo zajištění první pomoci při úrazu			
	* Poznávání lidových zvyků, tradic a řemesel			
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	* Stavebnice plošné, prostorové, konstrukční	✓ Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi		➤ Hv 3. ročník
	* Práce se stavebnicí podle návodu, předlohy a jednoduchého náčrtu			
	* Montáž a demontáž modelů			
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	* Půda a její zpracování	✓ Provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování		
	* Péče o nenáročné rostliny			
	* Výživa rostlin, osivo			
	* Pěstování pokojových květů			
	* Pozorování přírody, zaznamenávání a zhodnocení výsledků pozorování			
PŘÍPRAVA POKRMU	* Základní potraviny – nákup a správné skladování	✓ Chová se vhodně při stolování ✓ Připraví tabuli pro vhodné stolování		➤ PRV 3. ročník
	* Jednoduchá úprava stolu			
	* Pravidla správného stolování			

4. Ročník

Pracovní činnosti (PČ)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	* Práce s tradičním i netradičním materiálem	✓ Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu		
	* Funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů			

	* Organizace práce	✓ Využívá při tvořivých		
	* Zásady bezpečnosti práce, poskytnutí nebo zajištění první pomoci při úrazu			
	* Poznávání lidových zvyků, tradic a řemesel			➤ Vv 3. ročník
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	* Stavebnice plošné, prostorové, konstrukční	✓ Provádí při práci se stavebnicí jednoduchou montáž a demontáž		
	* Práce se stavebnicí podle návodu, předlohy a jednoduchého náčrtu			
	* Vypracování vlastních pracovních postupů, náčrtů a operací			➤ Čj 5. ročník
	* Montáž a demontáž stavebnic			
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	* Půda a její zpracování	✓ Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ✓ Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování		
	* Používání správných pomůcek, nástrojů a náčiní			
	* Výživa rostlin, osivo			
	* Pěstování a ošetřování pokojových květů i jiných rostlin			
	* Pozorování přírody, zaznamenávání a zhodnocení výsledků pozorování			
	* Pěstitelské pokusy			
PŘÍPRAVA	* Základní potraviny – nákup a správné skladování	✓ Orientuje se v základním		➤ Aj 4. ročník

POKRMU	* Základní vybavení kuchyně, technika v kuchyni	vybavení kuchyně ✓ Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování		
	* Pravidla správného stolování a společenského chování			➤ PRV 1. ročník
	* Dodržování bezpečnosti a hygieny práce, první pomoc při úrazech v kuchyni			

5. Ročník

Pracovní činnosti (PČ)

celek	Učivo v ŠVP	Výstup	Průřezové téma	MPV
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	* Práce s tradičním i netradičním materiálem	✓ Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ✓ Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu		
	* Vypracování vlastních pracovních postupů a náčrtů			
	* Funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů			
	* Organizace práce			
	* Zásady bezpečnosti práce, poskytnutí nebo zajištění první pomoci při poranění			➤ Tv 4. ročník
	* Využití prvků lidových tradic při tvořivých činnostech			
	* Ukázky řemesel			
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	* Stavebnice plošné, prostorové, konstrukční	✓ Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ✓ Dodržuje zásady		
	* Práce se stavebnicí podle návodu, předlohy a jednoduchého náčrtu			
	* Práce podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu			➤ M 4. ročník
	* Montáž a demontáž stavebnic			

	* Dodržování bezpečnosti a hygieny práce, první pomoc při úraz	hygieny a bezpečnosti práce,		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	* Půda a její zpracování	poskytne první pomoc při úrazu		
	* Používání správných pomůcek, nástrojů a náčiní	✓ Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní		
	* Výživa rostlin, osivo	✓ Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu		
	* Pěstování a ošetřování pokojových květin i jiných rostlin v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina)			➤ Př 4. ročník
	* Seznámení s jedovatými rostlinami v přírodě			
	* Rostliny jako drogy, pylové alergie			
	* Dodržování bezpečnosti a hygieny práce, první pomoc při úrazu			
PŘÍPRAVA POKRMU	* Samostatná příprava jednoduchého pokrmu	✓ Připraví samostatně jednoduchý pokrm		
	* Pravidla správného stolování a společenského chování	✓ Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni		
	* Hygienické návyky, pořádek a čistota pracovních ploch			
	* Dodržování bezpečnosti a hygieny práce, první pomoc při úrazech v kuchyni			
	* Správná obsluha přístrojů užívaných v kuchyni			
	* Technika v kuchyni, historie a význam			

5 Hodnocení a sebehodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávací činnosti základní školy je hodnocení a klasifikace žáků. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Hlavní zásadou hodno cení a klasifikace žáka je skutečnost, že učitel hodnotí vědomosti a dovednosti, tedy především to, co žák umí a nikoliv to, co žák neumí. Učitel posuzuje žákovy výkony komplexně v souladu se specifikou předmětu. Význam má i práce s chybou. Žák má právo udělat chybu s vědomím, že chybovat je normální. Chyba a následná práce s ní je příležitostí ke zlepšení.

Skupinová práce se nehodnotí společnou známkou, ale jednotliví členové skupiny hodnotí sami sebe, svůj přínos pro skupinu, současně se hodnotí jednotliví členové skupiny vzájemně.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každém hodnocení a klasifikaci žáka a prokazatelným způsobem průběžně informovat zákonného zástupce žáka. Hodnocení žáka musí mít motivační a diagnostickou funkci.

Způsob klasifikace

Klasifikace žáka:

- 1) klasifikačními stupni,
- 2) slovním hodnocením

a) zejména u dětí se specifickými vývojovými poruchami učení podle Zákona č. 561/2004 Sb. a se souhlasem zákonného zástupce žáka a ředitele školy. Této alternativní formy hodnocení může učitel uplatnit u dětí s dyslexií a dysortografií v mateřském a cizím jazyce, u dětí s dyskalkulií v matematice v průběhu celého studia na škole, tj. ve všech ročnících.)

b) u ostatních dětí lze této formy hodnocení použít se souhlasem rodičů a ředitele školy v 1.-5. roč. ve všech předmětech. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce. Pro účely přijímacího řízení se převádí slovní hodnocení na klasifikaci automaticky. (dle § 51, odst.3-5 Zák.č. 561/2004 Sb.)

Neklasifikování žáka lze uskutečnit na základě správního rozhodnutí ředitele školy (kopie rozhodnutí musí být založena v katalogovém listu žáka.

Vzdělávání cizinců upravuje § 20 Školského zákona, jejich hodnocení v základních školách stanoví příslušný pokyn MŠMT.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci

Vyučující získává poklady pro hodnocení a klasifikaci následujícími metodami:

1. soustavným diagnostickým pozorováním
2. soustavným sledováním výkonu žáka a jeho připravenosti na vyučování
3. analýzou výsledků různých činností žáka
4. konzultacemi s ostatními učiteli
5. konzultacemi s pracovníky PPP a zdravotních služeb (zejména u žáků s trvalejšími psychickými a zdravotními potížemi a poruchami)
6. rozhovorem se žákem a zákonnými zástupci žáka
7. různými druhy zkoušek
8. didaktickými testy
9. kontrolními písemnými pracemi a praktickými činnostmi

Kritéria pro hodnocení a klasifikaci

Při hodnocení a klasifikaci je třeba vždy dbát na:

- věkové zvláštnosti žáka
- schopnosti a talent dítěte
- problémy spojené s poruchami učení a chování
- zdravotní stav dítěte a další indispozice
- specifiku předmětu
- posouzení komplexního výkonu žáka za celé klasifikační období
- dodržování zásady, že výsledná známka není aritmetickým průměrem

- přiměřenou náročnost ze strany učitele
- takové formy zkoušení, ověřování vědomostí a dovedností i komunikace s dětmi, aby bylo vyloučeno zesměšnění, stresování či potrestání
- seznámení žáka s veškerými výsledky zkoušení, s možností nápravy chyb a příčinami špatných výsledků či omylů

Zodpovědnost za hodnocení a klasifikace

I. Prospěch

Za hodnocení a klasifikaci žáka zodpovídá vyučující jednotlivých předmětů.

II. Chování

Za věcnou správnost podkladů pro klasifikaci chování žáků zodpovídá třídní učitel. Třídní učitel může žákovi udělit napomenutí nebo důtku třídního učitele. Udělení důtky neprodleně oznámí řediteli školy. Ředitel školy může žákovi udělit ředitelskou důtku. Návrh na snížení známky z chování podává třídní učitel, o snížení známky z chování rozhoduje ředitel školy po projednání v pedagogické radě. Třídní učitel prokazatelným způsobem uvědomí zákonné zástupce o přijatých výchovných opatřeních k posílení kázně jejich dítěte.

Klasifikace chování

1. Výchovná opatření (pochvaly a jiná ocenění):

- a) ústní
- b) písemné
 - do notýsků, žákovských knížek, na vysvědčení
 - jinou formou (diplom, dopis, apod.)

2. Opatření k posílení kázně:

- a) napomenutí třídního učitele
- b) důtku třídního učitele
- c) důtku ředitele školy

Opatření k posílení kázně předchází zpravidla snížené známce z chování. Za jeden přestupek lze udělit pouze jedno opatření (to musí reagovat okamžitě na prohřešek). Typ opatření se řídí závažností přestupku. Všechna výchovná opatření i opatření k posílení kázně se zapisují do katalogového listu žáka (záznamy jsou datovány a podepsány). Třídní učitel musí nejpozději do jednoho týdne prokazatelným způsobem vyrozumět zákonné zástupce žáka o udělení opatření dle bodu 2b,c.

Pozn.: Poznámka do notýsku či žákovské knížky není považována z tohoto pohledu za opatření k posílení kázně, ale pouze za sdělení rodičům o přestupku žáka proti řádu školy.

Chování žáka se klasifikuje těmito stupni:

- **velmi dobré - 1** - žák dodržuje pravidla řádu školy a neprohřešuje se proti obecně platné morálce
- **uspokojivé - 2** - žák poruší pravidla řádu školy:
 - a) větším přestupkem
 - b) opakovaně menšími přestupky nebo se proviní proti obecně platné morálce. Nebo se dopustí závažnějšího přestupku na úrovni přečinu v průběhu vyučování a akcí konaných školou.
- **neuspokojivé – 3** - žák porušuje hrubě řád školy, prohřešuje se proti obecně platné morálce nebo se dopustil závažného přestupku

Je nepřípustné zahrnovat chování žáka do klasifikace žáka z vyučovacího předmětu.

Klasifikace prospěchu

1) Prospěch ve vyučovacích předmětech je klasifikován:

- a) pěti stupni ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření
- b) pěti stupni ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření a praktického zaměstnání

2) Použití slovního hodnocení:

- a) ovládnutí předepsaného učiva:

- ovládá bezpečně
- ovládá
- v podstatě ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá
- b) úroveň myšlení:
 - pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
 - uvažuje celkem samostatně
 - menší samostatnost myšlení
 - nesamostatné myšlení
- c) úroveň vyjadřování:
 - odpovídá nesprávně i na návodné otázky
 - výstižné, poměrně přesné
 - celkem výstižné
 - ne dost přesné
 - vyjadřuje se s potížemi
 - nesprávně i na návodné otázky
- d) úroveň aplikace vědomostí:
 - spolehlivě, uvědoměle užívá vědomosti a dovednosti, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
 - dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se jen menších chyb
 - s pomocí učitele řeší úkoly, překonává potíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
 - dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- e) píle a zájem o učení:
 - praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele
 - aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
 - učí se svědomitě
 - k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
 - malý zájem o učení, potřebuje stále podněty

- pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Charakteristika stupňů prospěchu

1. Předměty s převahou teoretického zaměření:

1 - výborný	- žák ovládá základní i rozšiřující učivo uceleně, přesně a úplně, pouze s menšími nedostatky. Získané vědomosti a znalosti dovede samostatně prakticky uplatňovat
2 – chvalitebný	- žák ovládá základní i rozšiřující učivo téměř úplně a přesně, je schopen samostatné práce a logického myšlení: projevují se nepřesnosti v ústním a grafickém projevu i v praktické činnosti
3 - dobrý	- žák ovládá alespoň základní učivo téměř úplně, nedostatky při ústním a písemném projevu i praktických činnostech je schopen korigovat sám nebo za pomoci učitele, je schopen logického myšlení, i když se často mýlí
4 – dostatečný	- žák má potíže se zvládnutím základního učiva, je odkázán na pomoc učitele, je nesamostatný, v logice myšlení se vyskytují závažné chyby, nedostatky v ústním a grafickém projevu i praktických činnostech napравuje pouze za spolupráce s učitelem
5 – nedostatečný	-žák neovládá základní učivo, má závažné nedostatky v ústním a písemném projevu i praktických činnostech, nemá snahu chyby a nedostatky odstranit ani za pomoci učitele

2. Předměty s převahou výchovného a praktického zaměření:

1 - výborný	- žák rozvíjí své osobní předpoklady, je velmi aktivní a samostatný, osvojené vědomosti, dovednosti a návyky tvořivě aplikuje, projevuje se výrazný zájem o daný obor, případná absence talentu či jeho menší míra je nahrazena zájmem a pílí
2 - chvalitebný	- žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný, rozvíjí své přirozené schopnosti, nedostatek talentu nahrazuje pílí, snaží se o rozvoj své osobnosti v dané oblasti, ale nevyužívá všech svých možností, jeho vědomosti a dovednosti mají občas chyby, umí je napravit
3 - dobrý	- žák je v činnostech méně aktivní a tvořivý, jen minimálně rozvíjí své schopnosti, úkoly řeší s chybami, je málo pohotový a samostatný, dovednosti aplikuje s pomocí učitele
4 - dostatečný	- žák je v činnostech převážně pasivní, nedostatečně rozvíjí své schopnosti, úkoly řeší s častými chybami, své minimální vědomosti a dovednosti aplikuje jen s velkou pomocí učitele, projevuje velmi malou snahu a zájem
5 – nedostatečný	-žák je v činnostech pasivní, rozvoj jeho schopností je nedostatečný, své minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat ani s pomocí učitele, neprojevuje snahu ani zájem

Opravné zkoušky

1. Žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Učitel projedná s ředitelem opatření na pomoc při přípravě žáka k opravným zkouškám
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl.
4. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku.
5. Opravné zkoušky se konají jako zkoušky komisionální poslední týden hlavních školních prázdnin.
6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
7. Složení zkušební komise a termín opravných zkoušek stanoví ředitel školy a třídní učitel jej vyznačí na výpisu z katalogového listu.
8. Povolení opravné zkoušky zaznamenává třídní učitel do třídního výkazu (katalogového listu žáka), po zkoušce zapíše její výsledek a vydá žákovi konečné vysvědčení.

9. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
10. Písemné protokoly o průběhu komisionální zkoušky zakládá předseda zkušební komise k archivaci.

Celkový prospěch

1. Celkový prospěch žáka je hodnocen:

v prvním až pátém ročníku školy těmito stupni:

prospěl s vyznamenáním
prospěl
neprospěl.

Žák je hodnocen stupněm

- a) a) “prospěl”, není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm „nedostatečný“;
- b) b) “neprospěl”, je-li v některém povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm „nedostatečný“.

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí stupni:

pracoval úspěšně
pracoval.

2. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí.

3. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
4. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.
5. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad.
6. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Postup do vyššího ročníku

1. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn.
2. Do vyššího ročníku postoupí žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník.

Vysvědčení

1. Na vysvědčení se uvádí hodnocení chování žáka, celkové hodnocení z povinných a nepovinných předmětů, které žák navštěvoval.
2. Vysvědčení podepisuje třídní učitel a ředitel školy a opatřuje se úředním razítkem školy.
3. Druh tiskopisů vysvědčení a jejich působ vyplňování je zpravidla určován metodickým pokynem MŠMT.
4. Na konci 1. pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

Sebehodnocení

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány. Učitel a žák na konci klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonů žáka tak, aby se shodli na výsledné

známce. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

Žák by měl být veden k tomu, aby byl schopen posoudit úroveň následujících kompetencí (vč. kompetencí sociálních) :

- schopnost přímé aplikace získaných kompetencí v praxi,
- schopnost orientace se v daném problému s využitím získaných vědomostí, znalostí, dovedností,
- schopnost žáka prosadit se v třídním kolektivu při řešení týmového úkolu,
- schopnost samostatné prezentace svých znalostí formou otevřených mluvních cvičení, psaných textů ve formě úvah, zamyšlení se,...
- schopnost výběru – pochopení významu jednotlivých částí rozsáhlejších testovacích souborů, selekce nepodstatných částí a schopnost řešení dominantních částí úloh,
- schopnost změny své sociální role v kolektivu vrstevníků,
- schopnost využívání mezipředmětových vazeb,
- schopnost aplikovat etické principy v praxi,
- schopnost pochopení rovnováhy práv a povinností,
- pochopení své role v kolektivu

Obsah

Identifikační údaje školy.....	2
1 Charakteristika školy.....	3
1.1 Úplnost a velikost školy:.....	3
1.2 Vybavení školy:.....	3
1.3 Pedagogický sbor:.....	3
1.4 Charakteristika žáků:.....	4
1.5 Spolupráce školy:.....	4
2 Charakteristika ŠVP.....	5
2.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY.....	5
2.2 Výchovné a vzdělávací strategie.....	6
2.2.1 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	7
2.2.2 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním.....	7

2.2.3	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	8
2.3	Rozvoj klíčových kompetencí u žáků.....	8
2.3.1	Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.....	8
2.3.2	Kompetence k řešení problému – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.....	9
2.3.3	Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci.....	9
2.3.4	Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých.....	10
2.3.5	Kompetence občanské – vychovávat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti.....	10
2.3.6	Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci.....	11
2.4	Začlenění průřezových témat.....	12
3	Učební plán.....	15
3.1	Ročníkový učební plán.....	15
3.2	Přehled využití týdnů.....	18
4	Učební osnovy.....	19
4.1	Jazyk a jazyková komunikace.....	19
4.1.1	Český jazyk.....	21
	Předmět je utvořen ze vzdělávací oblasti JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE ze vzdělávacího oboru ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	21
	Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu.....	22
4.1.2	Anglický jazyk.....	38
	Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu.....	39
4.2	Matematika a její aplikace.....	44
4.2.1	Matematika.....	45
	Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu.....	46
4.3	Informační a komunikační technologie.....	59
4.3.1	Informatika.....	60
	Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu.....	61
4.4	Člověk a jeho svět.....	63
4.4.1	Prvouka/Přírodověda/Vlastivěda.....	66

Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu.....	68
4.5 Umění a kultura.....	84
4.5.1 Hudební výchova.....	87
Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu.....	88
4.5.2 Výtvarná výchova.....	99
Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu.....	99
4.6 Člověk a zdraví.....	118
4.6.1 Tělesná výchova.....	120
Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu.....	121
4.7 Člověk a svět práce.....	139
4.7.1 Pracovní činnosti.....	140
Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu.....	140
5 Hodnocení a sebehodnocení žáků.....	149
Celkový prospěch.....	157
Postup do vyššího ročníku.....	158

ŠVP Brána do života, verze 3, 1.9.2020 byl projednán Pedagogickou radou dne 25.8.2020 a Školskou radou dne 26.8.2020.